

Azərbaycan-Rusiya: dost, qonşu və müttəfiq

**Rusiya
Prezidenti
Vladimir
Putinin
Azərbaycana
dövlət səfəri -**

**ilk,
xüsusi,
tarixi**

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin avqustun 18-də Azərbaycan Respublikasına dövlət səfərinə gəlib.

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva evlərində ölkəmizdə dövlət səfərində olan Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinlə şam ediblər.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin avqustun 19-da rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə məhdud tərkibdə görüşü keçirilib.

Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında imzalanmış sənədlərin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin iştirakı ilə mübadiləsi mərasimi olub. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin dövlət başçılarının Birgə Bəyanatını qəbul ediblər.

Daha sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin "Bakı Ağ Şəhər"də olublar.

Gəzintidən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə geniş tərkibdə görüşü keçirilib.

Prezidentlər mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

İlham Əliyev və Vladimir Putin avqustun 19-da Bakıda Müqəddəs Mürdəşyan Zonənlər Kafedralında olublar.

"Güllüstan" sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin şərəfinə dövlət ziyafəti verilib. Ziyafətdə Azərbaycanın və Rusiyanın musiqi əsərlərindən ibarət konsert proqramı təqdim edilib.

Avqustun 19-da Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil qoyub.

Azərbaycanda dövlət səfərində olan Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycan dövlət səfəri avqustun 19-da başa çatıb.

◆ Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri -
ilk, xüsusi, tarixi

Azərbaycan-Rusiya:

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva evlərində
Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə şam ediblər

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin avqustun 18-də Azərbaycana dövlət səfərinə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva evlərində Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə şam ediblər.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin
rəsmi qarşılanma mərasimi olub

Azərbaycan Respublikasında dövlət səfərində olan Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin avqustun 19-da rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydanda Rusiya Prezidentinin şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Prezidenti Vladimir Putini qarşıladı.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Rusiya Prezidentinə raport verdi.

Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının Dövlət himnləri səsləndirildi.

Fəxri qarovul dəstəsi dövlət başçılarının qarşısından keçdi.

Prezidentlər birgə foto çəkdirdilər.

◆ Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri -
ilk, xüsusi, tarixi

dost, qonşu və müttəfiq

Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin məhdud tərkibdə görüşü keçirilib

Avqustun 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə məhdud tərkibdə görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev dedi:

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç, Sizi Azərbaycanda bir daha səmimi-qəlbənd salamlayıram. Xoş gəlmisiniz. Görüşlərimiz müntəzəm karakter daşıyır. Bu il artıq iki dəfə görüşmüşük. Bu gün dövlət səfəri çərçivəsində təmaslarımızı davam etdiririk. Mahiyyət etibarilə artıq müzakirələrə dünəndən başlamışıq. Həm ikitərəfli gündəlik, həm də regional təhlükəsizlik ilə bağlı mühüm məsələlər üzrə geniş fikir mübadiləsi apardıq. Bu gün məhdud formatda və geniş formatda da davam edəcəyik.

Qeyd etmək istədim ki, ölkələrimiz arasında qarşılıqlı fəaliyyət səviyyəsindən çox məmnunmuşuq. 2022-ci ilin fevralında imzaladığımız müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyət haqqında Bəyannamə uğurla yerinə yetirilir, həm siyasi, həm də iqtisadi sahədə çox müsbət dinamika, yaxşı rəqəmlər görürük. Əlbəttə, həm energetika, həm nəqliyyat sahələrində əməkdaşlıq edirik, humanitar əlaqələrə, həmçinin bir çox digər sahələrə xüsusi diqqət yetiririk. Ona görə də bu gün gündəlikdə duran məsələləri bir daha müzakirə edəcəyik. Əminəm ki, səfər həm Sizin üçün xoş, həm də münasibətlərimiz baxımından faydalı olacaqdır.

Bir daha xoş gəlmisiniz. Sonra çıxış edən Prezident Vladimir Putin dedi:

- Hörmətli İlham Heydər oğlu, çox sağ olun.

İlk növbədə, dəvətə görə sağ olun. Biz Sizinlə bu səfəri çoxdan razılaşdırmışdıq və Bakıda olmağımıza, bu şəhərin gözəlliyinə bir daha

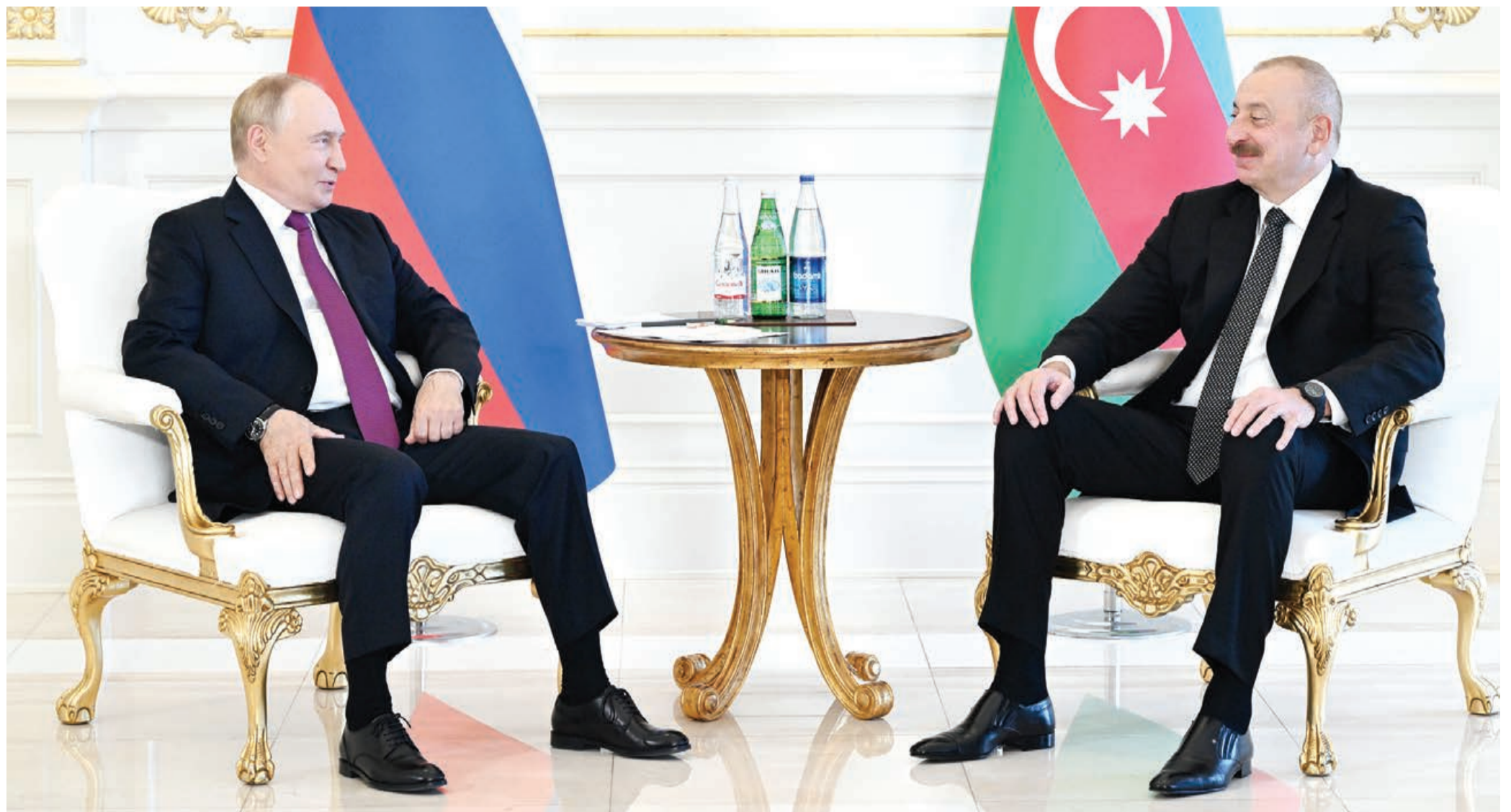
tamaşa etməyimiz çox şadam. Əmin oldum ki, Siz və xanımınız onun inkişafına böyük diqqət yetirirsiniz. Bu, göz qabağındadır. Şəhər inkişaf edir, uğurla inkişaf edir, sözsüz ki, regionun oazisinə çevrilir.

Münasibətlərimiz hələ 2022-ci ilin əvvəlində Sizinlə imzaladığımız Bəyannamə əsasında inkişaf edir, uğurla yerinə yetirilir. Bu ilin aprelində Sizin Moskva səfəriniz zamanı ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafına yaxşı tökan verilib.

İqtisadi-ticarət əlaqələri uğurla inkişaf edir. Rusiyada keçirilən əvvəlki görüşümüzə Siz mənə demişdiniz və Sizinlə razıyam ki, 4 milyard dollardan bir az çox yaxşı rəqəmdir. Bu, yaxşı rəqəmdir, amma bizim imkanlarımızın potensialını əks etdirmir. Həqiqətən, burada yalnız energetika, sənaye kooperativləri, nəqliyyat, logistika, yüngül sənayeden danışmaq olmaz. Bizim birgə fəaliyyətimizin istiqamətləri çoxdur.

Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan dörd milyarddan artıq birləşə investisiyalar da pis göstərici deyil. Azərbaycanda Rusiya kapitalı ilə 1270-dən çox müəssisə fəaliyyət göstərir, sözsüz ki, bu da son hədd deyil.

Humanitar əlaqələrə gəldikdə, biz onlara çox böyük əhəmiyyət veririk və rus dilinin inkişafına göstərdiyiniz diqqətə görə Sizə minnətdarıq. Azərbaycanda rus dilində 300 məktəb, bizim aparıcı ali təhsil müəssisələrinin filialları fəaliyyət göstərir. Minlərlə azərbaycanlı gənc Rusiya Federasiyasının aparıcı universitetlərində təhsil alır və biz bu qarşılıqlı fəaliyyəti genişləndirməyə hazırıq.

Hökumətlərarası komissiya işləyir. Elə bu yaxınlarda - görək ki, 10 gün əvvəl burada, Bakıda hökumətlərarası komissiyamızın növbəti iclası keçirilsin. O, uğurla fəaliyyət göstərir.

Yeri gəlmişkən, bilərəm ki, bu ilin iyununda Azərbaycanda Rusiya Mədəniyyəti Günü keçirilib. Bu tədbirin təşkilinə görə Sizə minnətdaram.

Əlbəttə, dünən Sizinlə bu mövzuya toxunduq və bu gün davam etdirəcəyik. Məsələ Cənubi Qafqazda vəziyyətin nizamlanmasına aiddir.

Aydındır və hamıya yaxşı məlumdur ki, Rusiya, o cümlədən Ukrayna istiqamətində böhranlarla üzləşir, amma Rusiyanın Cənubi Qafqazdakı vəziyyətdə iştirakı son bir neçə ildə bizə bu hadisələrə cəlb olunmağın vacibliyini dikte

edir, əlbəttə, tərəflərin lazım bildiyi hissədə.

Əgər biz Azərbaycanda Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanmasına nail olmaq üçün nəso edə bilirsək, vəziyyəti delimitasiya, sərhədlərin demarkasiyasına gətirib çıxarırıqsa, Sizinlə dəfələrlə qeyd etdiyimiz kimi, müvafiq logistika istiqamətlərinin və ya iqtisadiyyatın qarşısında maneələr

aradan qaldırırsaq, buna çox sağ olardıq.

Əlbəttə, Azərbaycana səfərdən sonra baş nazir Paşinyanla əlaqə saxlayacağam və ona danışıqlarımızın nəticələrindən bəhs edəcəyəm.

Bilərəm ki, Azərbaycan tam nizamlanma ilə bağlı bütün prosedurların başa çatmasına istiqamətlənib, bu, mənə yaxşı məlumdur. Bu barədə danışıcağıq.

Yekunda dəvətə görə Sizə bir daha təşəkkür etmək istəyirəm. Əminəm ki, bu, çox faydalı diskussiya olacaq və görürəm ki, şəhərdə vəziyyət də çox olvermişdir. Biz Bakını sevirik. Şəhər gözəldir və on başlıca, bir çox başqa böyük yaşayış məntəqələrinin qibte edəcəyi səviyyədə inkişaf edir.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun.

Geniş tərkibdə görüş

Avqustun 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev dedi:

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç. Hörmətli nümayəndə heyətlərinizin üzvləri, Sizi Azərbaycanda bir daha səmimi-qəlbənd salamlayıram.

Dünən və bu gün artıq ikitərəfli gündəlik nəzərdən keçirdik. Qarşılıqlı fəaliyyətimizin çox mühüm məsələlərini müzakirə etdik və indiki işimizi geniş tərkibdə davam etdiririk.

İlk növbədə, Sizi bir daha salamlamaq istədim. Siz birinci dəfə deyil ki, Azərbaycana gəlmisiniz, amma ilk dəfədir dövlət səfəri edirsiniz və bu səfər ikitərəfli münasibətlərimiz üçün müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Bu gün Sizinlə artıq fikir mübadiləsi apardıq, dost, qonşu və müttəfiq olan ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafından məmnunluq ifadə etdik. Bütün istiqamətlər üzrə müsbət dinamika görürük. Nümayəndə heyətlərimizin tərkibi də bunu çox əyani şəkildə göstərir. Bu, çox mətəblərdən xəbər verir. Yəni

qarşılıqlı fəaliyyətin müzakirəsi üçün mövzular çoxdur və qarşılıqlı fəaliyyətimizin əhatə dairəsi ildən-ilə genişlənir.

Biz bütün istiqamətlər üzrə qarşılıqlı fəaliyyətimizi möhkəmləndirmək əzmindəyik və əminəm ki, Sizin səfəriniz ölkələrimizin və xalqlar

rımızın yaxınlaşmasında növbəti mühüm addım olacaqdır.

Bir daha xoş gəlmisiniz. Prezident Vladimir Putin çıxış edərək dedi:

- Dəvətə görə çox sağ olun, İlham Heydər oğlu. Siz də artıq qeyd etdiyiniz kimi, bizim hər iki tərəfdən geniş

nümayəndə heyətimiz var. Rusiya Federasiyası Hökuməti demək olar ki, tam həyətə buradadır.

Artıq Sizinlə qeyd etdik və xatırladıq ki, bu yaxınlarda, on gün əvvəl hökumətlərarası komissiyamızın iclasında münasibətlərimizin inkişaf

etdiyi bildirildi - təkco bildirilmədi, həm də qeyd edildi ki, biz 2022-ci ilin müvafiq Bəyannaməsində təsbit olunmuş və Sizin cari ilin aprelində səfəriniz zamanı əldə olunmuş razılaşmaları tam həcmə yerinə yetiririk.

Belə geniş tərkibdə iş bizə ən yaxın perspektivdə gələcəyə yönəlmiş addımları müəyyən etməyə imkan verir. Hərçənd, əvvəlki görüşümüz "məhdud tərkibdə" adlansa da, tamamilə prioritet xarakterli bir sıra məsələlər tam nəzərdən keçirildi.

Biz hələ müvafiq sənədləri imzalamalıyıq, həmkarlar isə dünən axşam, bizim də Sizinlə etdiyimiz kimi, qeyri-rəsmi şəraitdə, bu gün isə artıq gün ərzində öz aralarında ünsiyyət qurmaq və ən yaxın perspektiv üçün addımları

müəyyənləşdirmək imkanı əldə etdilər.

Beləliklə, Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Yəqin ki, hökumətlərarası komissiyamızın rəhbərlərinə söz vermək olar.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

◆ Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri -
ilk, xüsusi, tarixi

Azərbaycan-Rusiya:

Azərbaycan ilə Rusiya arasında imzalanmış sənədlər mübadilə edilib

Avqustun 19-da Bakıda Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında imzalanmış sənədlərin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin iştirakı ilə mübadiləsi mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin dövlət başçılarının Birgə Bəyanatını qəbul etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının ixracın və investisiyaların təşviqi Agentliyi - AZPROMO ilə "Rusiya Birbaşa İnvestisiyalar Fondunun idarəedici şirkəti" Səhmdar Cəmiyyəti arasında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Rusiya Birbaşa İnvestisiyalar Fondunun baş direktoru Kirill Dmitriyev mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Rusiya Federasiyasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi arasında iqlim dəyişmələri və aşağı karbonlu inkişaf üzrə Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikası

ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev və Rusiya Federasiyasının iqtisadi inkişaf naziri Maksim Reşetnikov mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyi Xidməti və Federal Əmək və Məşğulluq Xidməti (Rusiya Federasiyası) arasında əməyin təftişi məsələləri üzrə qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlıq Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikasının əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev və Rusiya Federasiyasının Əmək və Məşğulluq Federal Xidmətinin rəhbəri Mixail İvankov mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi ilə İstehlakçıların Hüquqlarının Müdafiəsi və İnsan Rifahı sahəsində Nəzarət üzrə Federal Xidmət (Rusiya

Federasiyası) arasında qida məhsullarının təhlükəsizliyi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş'i Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli və Rusiya Federasiyası

İstehlakçılarının Hüquqlarının Müdafiəsi və İnsan Rifahına Nəzarət Federal Xidmətinin rəhbəri Anna Popova mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hö-

kuməti arasında bitki karantini və mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş'i Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli və Rusiya Federasiyasının Bay-

tarlıq və Fitosanitar Nəzarəti Federal Xidmətinin rəhbəri Sergey Danqvert mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında səhiyyə, tibbi təh-

sil və tibb elmi sahələrində əməkdaşlıq haqqında Saziş'i Azərbaycan Respublikasının səhiyyə naziri Teymur Musayev və Rusiya Federasiyasının səhiyyə naziri Mixail Muşaşko mübadilə etdilər.

Prezident İlham Əliyev və Prezident Vladimir Putin mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Avqustun 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç. Hörmətli qonaqlar, əziz dostlar.

Əziz qonaqlarımızı bir daha səmimi-qəlbədən salamlayıram. Rusiya Federasiyasının Prezidenti Azərbaycanda dövlət səfərindədir. Səfər xüsusi xarakter daşıyır. Bizim ən yüksək səviyyədə görüşlərimiz müntəzəm xarakter daşıyır. Bu il iki dəfə - bir dəfə Moskvada, bir dəfə isə beynəlxalq tədbir çərçivəsində görüşmüşük. Amma, əlbəttə ki, dövlət səfərinin formatı və xarakteri xüsusi əhəmiyyətə malikdir, belə demək mümkündürsə, həm də dövlətlərarası münasibətlərin yüksək səviyyəsindən xəbər verir.

Bu gün qəbul edilən sənədlər, ilk növbədə, prezidentlərin Birgə Bəyanatı daxil olmaqla, münasibətlərimizin dostluq və müttəfiqlik xarakterini bir daha təsdiqləyir.

2022-ci ilin fevralında imzalanmış qarşılıqlı müttəfiqlik fəaliyyəti haqqında Bəyanamənin müddəaları uğurla həyata keçirilir. Ölkələrimiz müttəfiqlər, dostlar, yaxın tərəfdaşlar və qonşular kimi fəaliyyət göstərir.

Bu gün dövlətlərarası münasibətlərin geniş spektrini ətraflı müzakirə etdik. Hətta nümayəndə heyətlərinin tərkibinə nəzər salmaq kifayətdir ki, dövlətlərarası strukturların fəaliyyət sferasının, əslində, nə qədər geniş olduğunu görürsən.

Biz iqtisadi-ticarəti münasibətlərlə bağlı məsələləri detallı şəkildə təhlil etdik. Keçən il və bu ilin 6 ayında əmtəə dövriyyəsinin artımı əməkdaşlığın böyük potensialından xəbər verir. Ötən il biz 4 milyard dollar həddini adladıq və bunun son hədd olmadığı barədə fikir mübadiləsi apardıq.

Humanitar əməkdaşlıq sahəsinə həmişə xüsusi diqqət yetirilir. Azərbaycanda rus dilində tədris aparılan 324 məktəb var, onlarda 160 min şagird təhsil alır. 800 mindən çox şagird rus dilini ikinci dil kimi

öyrənir. Azərbaycanın 26 ali təhsil müəssisəsində 15 mindən artıq tələbənin təhsil aldığı rus dili bölmələri var.

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin və İ.M.Seçenov adına Tibb Universitetinin filialları uğurla fəaliyyət göstərir. Bu gün, həmçinin təhsil sahəsində münasibətlərin inkişafı məsələsini müzakirə etdik.

Biz, eyni zamanda məhdud formata keçirilən görüşdə regional təhlükəsizliklə bağlı məsələləri müzakirə etdik. Ötən ilin sentyabrından sonra regionda tamamilə yeni şərait yarandı. Azərbaycan öz suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tam şəkildə bərpa etdi. Təbii ki, yeni şərait Cənubi Qafqazda möhkəm və uzunmüddətli sülhün bərqərar olması üçün yeni imkanlar açır. Bütün Cənubi Qafqaz regionunda sabitlik və təhlükəsizlik bir çox hallarda Rusiya ilə Azərbaycan arasında sıx qarşılıqlı fəaliyyətdən asılıdır.

Biz dövlətlərarası münasibətlərimiz üçün də müstəsna əhəmiyyətə malik olan, həmçinin regional nəqliyyat dəhlizləri, nəqliyyat yolları, "Şimal-Cənub" layihəsinin həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələləri ətraflı müzakirə etdik.

Deməliyəm ki, Azərbaycanın ərazisində "Şimal-Cənub" dəhlizinin həm dəmir yolu, həm də avtomobil yolu seqmentləri tam şəkildə reallaşdırılıb və uğurla fəaliyyət göstərir. Hazırda bu dəhlizin ötürücü-

lük qabiliyyətini yüksəltmək üçün onun dəmir yolu sahəsinin modernləşdirilməsi ilə məşğuluq. Biz ildə 15 milyon ton və daha çox - 30 milyon tonadək yüklərin daşınması imkanlarından danışıq və bu, tamamilə realdır. Ümidvaram ki, hazırkı şəraitdə Rusiya və Azərbaycan, həmçinin bu dəhlizin digər iştirakçıları birgə səylərlə öz fəaliyyətini davam etdirəcəklər.

Bir daha deməliyəm ki, biz bu il həmin dəmir yolu sahəsinin tələb edilən ötürücü-lük qabiliyyətinə malik olması üçün modernləşdirilməsi məqsədilə təxminən 120 milyon dollar ekvivalentində vəsait nəzərdə tutmuşuq.

Rusiya və Azərbaycanın müxtəlif şəhərləri arasında hər gün 20 reys həyata keçirilir. Deməliyəm ki, hətta Sovet İttifaqı dövründə bu qədər qarşılıqlı reyslər olmayıb. Eyni zamanda onlar Azərbaycan və Rusiya daşıyıcıları arasında bərabər bölünüb. Bu, məhz ondan xəbər verir ki, insanlar arasında təmaslar müstəqim xarakter daşıyır. Bu gün, həmçinin ölkələrimizin vətəndaşları arasında qarşılıqlı səyahətlərin artdığını qeyd etdik.

Energetika sferasında həm neft-qaz sektorunda, həm də elektrik enerjisi sahəsində vəziyyəti geniş təhlil etdik. Biz bu istiqamətdə fəal işləyirik və əminəm ki, gələcəkdə də fəaliyyətimizi əlaqələndirəcəyik.

Həmçinin hər iki tərəfi narahat edən məsələlər, məhz Xəzərdə ekoloji vəziyyət, onun fəlakətli dayazlaşması üzrə fikir mübadiləsi apardıq. Danışqlar apardığımız otazın pəncərəsindən Vladimir Vladimiroviçə hələ iki il əvvəl suyun altında olan, bu gün isə artıq bir metr yuxarıya çıxan qayaları göstərdim. Biz bunu Abşeron yarımadasının bütün sahilı boyu, həm də Azərbaycanın bütün sahilı boyu ərazilərində müşahidə edirik. Mümkün ekoloji fəlakətin qarşısını almaq üçün biz birgə səylərlə vəziyyəti təhlil etmək və həm ikitərəfli, həm də beşərəfli formata həll yollarını müəyyənləşdirmək barədə razılığa gəldik. Yəni bu ekoloji fəlakətin meydana çıxmasını artıq açıq-aşkar görürük.

Mən Azərbaycanın COP29 iqlim konfransında ev sahibi qismində namizədliyini dəstəklədiyinə görə Vladimir Vladimiroviçə və Rusiya tərəfinə təşəkkürümü bildirdim. Rusiyanın dəstəyi müstəsna dərəcədə mühümdür və biz hazırda ikitərəfli formata da bu iqlim konfransına hazırlıqla bağlı məsələlər üzərində işləyirik.

Vladimir Vladimiroviç, mənim dəvətimi qəbul etdiyinizə və dövlət səfəri ilə Azərbaycana gəldiyinizə görə bir daha Sizə təşəkkürümü bildirmək istərdim. Şübhəsiz ki, bu səfər tarixi xarakter daşıyır, ölkələrimiz arasında dostluq və müttəfiqlik münasibətlərinin möhkəmləndirilməsi işinə mühüm töhfə verəcək.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

* * *

Sonra Rusiya Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident Vladimir Putinin bəyanatı

- Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli dostlar, həmkarlar.

Xanımlar və cənablar.

Azərbaycan Respublikasına dövlət səfərinə dəvətə görə İlham Heydər oğluna bir daha təşəkkür etmək istərdim. Qonaqpərvər Azərbaycan torpağında olmaq, Sizin rəhbərliyinizlə inkişaf edən Bakının mənzərələrini seyr etmək bizim üçün çox xoşdur.

Vurğulamaq istərdim ki, Rusiya Azərbaycanla çoxplanlı dostluq münasibətlərinin inkişafına böyük əhəmiyyət verir. Bu münasibətlərin əsasını bərabərlik, bir-birinə maraqlarını nəzərə almaq və əlbəttə, əsrlər boyu xalqlarımızı birləşdirən six insanı və mədəni bağlar təşkil edir.

Dünən və bu gün keçirilən danışıqlar əsasında Sizə görüşümüzün, birgə işimizi başlanılması üçün yaradılan səmimi ailə ab-havasına görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu gün də, sözün əsl mənasın-

da, həmin şəraitdə işgüzar təmaslarımızı davam etdirdik. Bu gün aparılan danışıqlar zamanı biz qarşılıqlı fəaliyyətimizə dair məsələlərin ən geniş spektrini ətraflı, işgüzar şəraitdə müzakirə etdik.

Qəbul edilən Birgə Bəyanatda ikitərəfli əlaqələrin bütün kompleks üzrə gələcək dinamik inkişafın yeni genişmiqyaslı vəzifələri qarşıya qoyuldu. Bu gün imzalanan sənədlər də onların həllinə kömək edəcək. İndicə bunun necə baş verdiyinin şahidi olduq.

Danışıqlarda qarşılıqlı faydalı iqtisadi-ticarəti əməkdaşlığın inkişafına diqqət yetirildi. Bu qanunauyğundur, çünki Rusiya və Azərbaycan bir-biri üçün mühüm iqtisadi tərəfdaşlardır. Artıq qeyd olundu, mən bu barədə bu gün görüşümüzün əvəzində də dedim - dörd milyard dollardan bir az çox dövriyyə var və ona artıq bu ilin birinci yarısında 17 faiz əlavə olunub. Azərbaycan iqtisadiyyatına 4 milyardan çox birbaşa investisiyalar qoyulub. Əlbəttə, Azərbaycan bazarındaki 1300 müəssisə ondan xəbər verir ki, bizdə fəaliyyət müsbət istiqamətdə inkişaf edir və yaxşı perspektivlərə malikdir.

Azərbaycan Prezidenti elə indicə bizim fəaliyyət istiqamətlərimizdən danışdı. Onların hər biri bizim üçün real strateji əhəmiyyətə malikdir.

◆ Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri -
ilk, xüsusi, tarixi

dost, qonşu və müttəfiq

Prezident İlham Əliyev və Prezident Vladimir Putin mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Əvvəli 4-cü səh.

Hökumətlərarası Komissiyadan olan həmkarlar əsas iqtisadi qarşılıqlı fəaliyyət məsələlərini daim diqqət mərkəzində saxlayırlar. Komissiyanın bizim səfərimiz çərçivəsində Bakıda keçirilən növbəti iclası çox məhsuldar olub.

Artıq dediyim kimi, Rusiya ən iri investitorlar sırasına daxildir və biz buna yalnız sevindiririk.

Azərbaycan bazarında şirkətlərimiz özünü yetərincə rahat hiss edir. Artıq xatırladıldı ki, burada həm "LUKOYL", həm yığılma istehsalını təşkil edən "KamAZ", həm də "Sollers", "UAZ" var. Onlar uğurla fəaliyyət göstərir və inkişaf perspektivlərinə malikdirlər. Biz onların işinə yaradılan şəraitə görə Azərbaycan hakimiyyətinə minnətdarıq.

"Transmaşholding" fevral ayında Bakı metropoliteni üçün Rusiya vaqonlarının böyük partiyasının istehsalına dair növbəti müqavilə bağlayıb. Ümidvaram ki, bu qatarlardan istifadə edənərdə razı qalacaqlar.

Bizim "Şimal-Cənub" layihəsinin reallaşdırılması üzrə birgə planlarımızı da xüsusi qeyd edərdim. Bu, bizə Hind okeanının sahillərinə çıxmağa və bu marşrutları qarşılıqlı fayda və qarşılıqlı maraq kontekstində istifadə etməyə imkan verəcək.

Humanitar əlaqələr fəal şəkildə genişlənilir. İyunda Azərbaycanda Rusiya Mədəniyyəti Günləri uğurla keçirildi, bu çərçivədə sərgilər, konsertlər, teatr tamaşaları, başqa parlaq mədəniyyət hadisələri oldu.

Xoş ənənəyə uyğun olaraq, azərbaycanlı dostlarımızı sentyabrda onuncu - yubiley Sankt-Peterburq Mədəniyyət Forumuna dəvət edirik.

Azərbaycanda rus dilindən hər yerdə və sərbəst istifadə olunur. Hiss edirik ki, Azərbaycan Respublikasının rəhbərliyi bu tendensiyanı hərtərəfli dəstəkləyir. İlham Heydər oğlu, rus dilinə göstərilən bu diqqətə görə Sizə minnətdarıq. Ölkədə tədrisi rus dilində aparılan 300-dən çox məktəb, həmçinin Moskva Dövlət Universitetinin, Seçenov adına Moskva Tibb Universitetinin filialları fəaliyyət göstərirlər.

Hazırda, - biz elə indiçə bunu geniş tərkibdə görüş əsnasında müzakirə etdik, - Bakıda Rusiya-Azərbaycan Universitetinin yaradılması təşəbbüsü nəzərdən keçirilir. Azərbaycan Prezidenti bu ideyanı dəstəkləyib. Ümidvaram ki, biz onu kifayət qədər tez həyata keçirəcəyik. Bizim tərəfimizdən Sankt-Peterburq Dövlət Universiteti layihəyə qoşulmağa hazırdır.

Rusiyada, həmçinin Azərbaycan üçün yüksəkixtisaslı kadrların hazırlanması üzrə çox iş görülür. Hazırda Rusiyanın ali məktəblərində 8 minə yaxın azərbaycanlı

gənc təhsil alır, o cümlədən onların mindən çoxu Rusiya federal büdcəsi hesabına oxuyur. Ölkələrimizdə sovet xalqının Böyük Vətən müharibəsində igidliyini hərmətlə anırırlar. Xatırlayırlar ki, bizim atalarımız, babalarımız və ulu babalarımız birlikdə ümumi Vətənimizi qoruyublar və dünyanın nasizmədən xilasına həlledici töhfə veriblər. İlham Heydər oğlu ilə razılığa gəldik ki, bizim Böyük Qələbəmizin qarşısındakı 80 illiyini geniş şəkildə qeyd edək.

Artıq dediyim kimi, danışıqlarda regional gündəliyə dair, təbii ki, Azərbaycanın Xəzər regionunda və Cənubi Qafqazda

oynadığı rol nəzərə alınaraq, bir sıra məsələlər də müzakirə olunub.

Aktual beynəlxalq mövzulara da toxunulub. Xarici siyasətdə ölkələrimiz beynəlxalq hüququn aliliyi, suverenlik və daxili işlərə müdaxilə edilməməsi prinsiplərinə qətiyyətlə tövəfdadırlar.

Rusiya və Azərbaycan çoxtərəfli platformalar daxil olmaqla, həmçinin BMT və Müstəqil Dövlətlər Birliyində öz səylərini sız əlaqələndirirlər. Bu ilin oktyabrında İlham Heydər oğlunu MDB Dövlət Başçıları Şurasının iclasında, həmçinin Kazanda keçiriləcək BRICS sammiti çərçivəsində

"autriç" formatında görüşdə görməyə şad olacağıq.

Azərbaycan ilə Ermənistan arasında münasibətlərin hazırkı vəziyyətinə də diqqət yetirdik. Vurğulayım ki, Rusiya gələcəkdə də Azərbaycan-Ermənistan qarşılıqlı fəaliyyətinin normalaşdırılmasına və 2020-2022-ci illərdə Rusiya, Azərbaycan prezidentləri və Ermənistanın baş naziri arasında əldə olunmuş məlum üçtərəfli razılaşmalar əsasında sülh sazişinin bağlanmasına hərtərəfli kömək edəcək. Həmçinin hələ Sovet İttifaqı vaxtından bizdə qalan müvafiq sənədləri nəzərə almaqla, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyasına, transsərhəd marşrutlarının açılmasına, humanitar təmasların yaradılmasına kömək etməyə hazırıq.

Bizim mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, Cənubi Qafqazda sülh və sabitlik bu regionun bütün dövlətlərinin və xalqlarının köklü maraqlarına tam şəkildə cavab verməlidir.

Sonda bir daha vurğulamaq istərdim ki, biz səfərin yekunlarından tamamilə məmnunluq. Əminəm ki, bu gün aparılan danışıqlar və əldə olunan razılaşmalar Rusiya-Azərbaycan strateji tərəfdaşlığının gələcəkdə də möhkəmlənməsinə xidmət edəcək.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Azərbaycan və Rusiya prezidentləri "Bakı Ağ Şəhər"də olublar

Avqustun 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin "Bakı Ağ Şəhər"də olublar.

◆ Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri -
ilk, xüsusi, tarixi

Azərbaycan-Rusiya:

Azərbaycan və Rusiya prezidentləri Müqəddəs Mürdəşyan Zənənlər Kafedralında olublar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin avqustun 19-da Bakıda Müqəddəs Mürdəşyan Zənənlər Kafedralında olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçılarında Müqəddəs Mürdəşyan Zənənlər Kafedralı barədə məlumat verən Bakı və Azərbaycan yepiskopu Aleksiy dedi:

- Hörmətli Vladimir Vladimiroviç, hörmətli İlham Heydər oğlu, sizi Bakı şəhərinin Kafedral kilsəsində salamağa şadam, bu, mənim üçün böyük şərəfdir. Üstəlik, bu

gün İsa Peyğəmbərin mücəssəməsi günüdür.

Bu məbəd 2003-cü ildə azərbaycanlı mesenatların söyləri və Heydər Əlirza oğlu Əliyevin bilavasitə qayğısı ilə bərpa olunub və rəsmi olaraq açılıb. Bakı şəhərində məbədlərin bir çoxu Azərbaycan hökumətinin vəsaiti ilə bərpa

edilib. Ona görə də Azərbaycanın bütün pravoslavları adından İlham Heydər oğluna təşəkkür etmək istəyirəm.

Prezident **Vladimir Putin:** Gözəldir. Sağ olun ki, dəstəkləyirsiniz.

Prezident **İlham Əliyev:** Bizim pravoslav vətəndaşlarımızın özlərini evlərindəki

kimi hiss etmələrinə sadıq. Bu hamının vahid dost ailə kimi yaşaması, dövlətimiz üçün böyük dəyərdir. Həm xristian, həm müsəlman, həm də yəhudi bayramlarını birlikdə keçiririk. Odur ki, burada belə bir vahdət var.

Bildirildi ki, Bakı yeparxiyasının mərkəzi - Müqəddəs

Mürdəşyan Zənənlər Kafedralı və ya "Jen Mironosits" pravoslav kafedral kilsəsi 1909-cu ildə memar M.Verbitskinin layihəsi əsasında rus üslubunda, məşhur Azərbaycan milyonçusu və xeyriyyəçisi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin şəxsi maddi yardımı və ianələr hesabına inşa edilib.

Kilsənin açılışında o dövrün görkəmli siyasi və din xadimləri iştirak ediblər.

Kommunist rejimi dövründə məbəddən anbar kimi istifadə olunub, bir müddət sonra isə idmançıların ixtiyarına verilib.

Məbədin binası 1991-ci ildə Rus Pravoslav Kilsəsinin sərəncamına verilib və burada

təmir-bərpa işləri aparılıb. Moskvanın və bütün Rusiyanın Patriarxı II Aleksiy Azərbaycan səfəri zamanı 2001-ci il mayın 27-də bu məbədi müqəddəs elan edib və ona baş kafedral kilsə statusu verib.

Azərbaycan və Rusiya prezidentləri kilsəyə xatirə hədiyyələri təqdim etdilər.

Prezident İlham Əliyevin adından Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin şərəfinə dövlət ziyafəti verilib

Avqustun 19-da Bakıda, "Gülüstan" sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin şərəfinə dövlət ziyafəti verilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ziyafətdə Azərbaycanın və Rusiyanın musiqi əsərlərindən ibarət konsert proqramı təqdim olunub.

◆ Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri -
ilk, xüsusi, tarixi

dost, qonşu və müttəfiq

Rusiya Prezidenti
Vladimir Putin Ulu Öndər
Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Avqustun 19-da Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini dərin ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil qoyub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzərinə gül dəstəsi qoyulub.

Şəhidlərin xatirəsinə ehtiram

Azərbaycanda dövlət səfərində olan Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin avqustun 19-da Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusiya Prezidenti şəhidlərin xatirəsinə anaraq "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoyub.

Səfər başa çatıb

Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri avqustun 19-da başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın şərəfinə fəxri qarrovul dəstəsi düzülüb.

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Yaqub Eyyubov, xarici işlər nazirinin müavini Samir Şərifov və digər rəsmi şəxslər yola saldı.

Leyla Əliyeva Şamaxıda tarixi abidələrdə aparılan işlərlə tanış olub

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Qobustan və Şamaxıda bir sıra tarixi abidələrdə aparılmış bərpa işləri ilə tanış olub.

AZƏRTAC-ın xəbərinə görə, Qobustanda "Diri Baba" türbəsində olan Leyla Əliyevaya məlumat verilib ki, XV əsrə aid abidə öz unikalığı ilə bütün Qafqaz bölgəsində seçilir. "Diri Baba" türbəsi əsrlər boyu Azərbaycan xalqı tərəfindən müqəddəs yer kimi tanınıb. Bu tarixi abidə Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq 2022-ci ildə bərpa edilib. Abidənin ətrafındakı qəbiristanlıq və mağaralarda tədqiqat işləri aparılıb. Eləcə də abidənin turistlər tərəfindən ziyarəti üçün müvafiq infrastruktur yaradılıb.

Leyla Əliyeva Şamaxıda Kələxana türbələrində də olub. Türbələrdə arxeoloji tədqiqat işləri 2022-ci ildə başa çatıb. Arxeoloji tədqiqatlar zamanı türbələr və ərazidəki tikililərin tarixinin XII əsrə gedib çıxdığı müəyyən edilib. Heydər Əliyev Fondu, Mədə-

niyyət Nazirliyi və Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyəti tərəfindən Kələxana türbələrində hazırda bərpa və konservasiya işləri aparılıb.

Qeyd edək ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə son illər Şamaxıda Şahxəndan türbəsi, Pirsat ziyarətəh kompleksində, eləcə

də digər tarixi, dini və mədəni abidələrdə bərpa və konservasiya işləri həyata keçirilib. Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti

Leyla Əliyeva Şamaxıya səfəri zamanı şəhid heykəltaras Samir Kaçaşevnin ailəsi ilə görüşüb. Samir Kaçaşev 2016-cı il Aprel dö-

yüşləri zamanı qəhrəmancasına həlak olub. Ölümündən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı

ilə "İgidliyə görə" medalı ilə təltif edilib. Leyla Əliyeva Şamaxıda müxtəlif kəndlərin sakinləri ilə də görüşüb.

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Strateji tərəfdaşlığa əsaslanan müttəfiqlik

Rusiya Prezidentinin Azərbaycana səfəri münasibətlərin inkişafına müsbət impuls verdi

Bütün zamanlarda beynəlxalq əməkdaşlığa böyük önəm verən Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövləti kimi geosiyasi maraqlarının gerçəkləşdirilməsi istiqamətində uğurlu siyasət yürüdü və qurduğu bütün əlaqələr bərabərhuquqlu tərəfdaşlıq, qarşılıqlı maraqların təmin olunması prinsiplərinə söykənir.

Dünya inteqrasiya edən Azərbaycan müxtəlif ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsi üçün ciddi səy göstərir və bunun nəticəsidir ki, hazırda bir çox böyük dövlətlə münasibətlər strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib. Bu ölkələrdən biri də Rusiya Federasiyasıdır.

Bu gün Azərbaycan-Rusiya münasibətləri yüksələn xətlə inkişaf etməkdədir. Bunu həm siyasi münasibətlər, həm də iqtisadi əlaqələrin göstəriciləri də birmonal olaraq təsdiqləyir. Xüsusi vurğulanmalıdır ki, keçmiş SSRİ-nin süqutundan sonra Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər heç zaman indiki kimi yüksək səviyyəyə olmayıb.

Şimal qonşumuz Azərbaycanın şanlı Zəfəri ilə başa çatan İkinci Qarabağ müharibəsinin sonuclandırın 2020-ci il 10 noyabr Bəyanatının imzalanmasında xüsusi rol oynayıb. 2022-ci il fevralın 22-də Moskvada Azərbaycan və Rusi-

ya prezidentləri tərəfindən imzalanan "Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyəti haqqında" Bəyannamə dövlətlərarası münasibətləri yeni mərhələyə - müttəfiqlik səviyyəsinə qaldırır.

İlham Əliyevin Vladimir Putinlə apardığı müzakirələr, əldə edilən nəticələr Azərbaycanın Cənubi Qafqazın lider dövləti olaraq qəbul edilmişini təsdiqləyir, ölkəmizin Rusiya ilə əməkdaşlığı strateji səviyyəyə yüksəltməkdə maraqlı tərəf kimi çıxış etdiyini göstərir. Eyni zamanda o da bəlli olur ki, Rusiya kimi dünya siyasətinin nizamnı müəyyən edən ölkə Azərbaycanın mövqeyi və proseslərə yanaşmasını nəzərə alır. Bu fonda təkə regional yox, beynəlxalq səviyyəli məsələlər də Azərbaycanla müzakirə predmetinə çevrilir.

İki ölkə arasında iqtisadi münasibətlər də yüksək səviyyədedir. Tərəflər arasında yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər, 260 sənədi əhatə edən geniş hüquqi baza və mütamadid qaydada keçirilən iqtisadi forum və konfranslar ikitərəfli münasibətlərin inkişafında həlledici rol oynayır.

Görüş zamanı liderlərin səmimi fikirləri də münasibətlərin yüksək səviyyəsinə əks etdirir. İlham Əliyev bildirdi

ki, Azərbaycan iki ölkə arasında qarşılıqlı fəaliyyətin səviyyəsinə çox məmnundur. 2022-ci ilin fevralında imzalanan müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyətlə bağlı Bəyannamə uğurla yerinə yetirilir, həm siyasi, həm də iqtisadi sahədə çox müsbət dinamika, yaxşı rəqəmlər mövcuddur. İki ölkə həm enerji, həm də nəqliyyat sahələrində əməkdaşlıq edir, humanitar əlaqələrə, həmçinin bir çox digər sahəyə xüsusi diqqət yetirilir.

Rusiya lideri Vladimir Putin isə Moskva və Bakının birgə fəaliyyətinin istiqamətlərinin çox olduğunu vurğuladı. Onun sözlərinə görə, iqtisadi-ticarət əlaqələr uğurla inkişaf edir. Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan dörd milyardan artıq birbaşa investisiyalar da pis göstərici deyil. Azərbaycanda Rusiya kapitalı ilə 1270-dən çox müəssisə fəaliyyət göstərir, sözsüz ki, bu da son hədd deyil.

Qeyd edək ki, iki ölkə arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafı dinamika yüksəkdir. 2023-cü ilin noticələrinə görə, 2022-ci ilə müqayisədə ticarət dövriyyəsi 17 faiz artaraq 4,5 milyard dollar səviyyəsinə yüksəlib.

Vladimir Putin həmçinin Rusiyanın Cənubi Qafqazda vəziyyətin nizamlanmasında iştirak etməyə hazır olduğunu bildirdi: "Əgər biz Azərbaycan ilə Er-

mənistan arasında sülh sazişinin imzalanmasına nail olmaq üçün nəse edə bilsək, vəziyyəti delimitasiya, sərhədlərin demarkasiyasına gətirib çıxararıqsa, Sizinlə döfələrlə qeyd etdiyimiz kimi, müvafiq logistika istiqamətlərinin və ya iqtisadiyyatın qarşısında maneələr aradan qaldırırsınız, buna çox şad olardıq".

Rusiya Prezidenti Bakın son illərdə daha da inkişaf etdiyini söyləyərək dedi ki, Bakı yüksəlişi ilə bir növ regionun oazisinə çevrilir.

Göründüyü kimi, iki ölkə arasında kiçik çətinliklərə baxmayaraq inkişaf edərək daha da dərinləşir. Bu da dostluq münasibətlərinin və müttəfiqliyin ruhuna uyğundur. Əminliklə demək olar ki, İlham Əliyev Vladimir Putinin siyasi iradəsi, liderlər arasında etimada əsaslanan dostluq münasibətləri sayəsində əlaqələr durmadan inkişaf edəcək.

Bir sözlə, Vladimir Putinin ölkəmizə dövlət səfəri, İlham Əliyevlə aparılan danışıqlar, əldə olunan yeni razılıqlar, imzalanan yeni sənədlər onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan-Rusiya əlaqələri yeni inkişaf dövrünü yaşayır. Bu səfər isə münasibətlərin daha da inkişafına müsbət impuls verməyə başladı.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan əsl qardaşlığını, səmimi dostluğunu növbəti dəfə nümayiş etdirdi

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə təyyarəmiz Türkiyədə yanğınsöndürmə əməliyyatlarında iştirak edir

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Aviasiya dəstəsinin "BE-200CS" amfibiya tipli təyyarəsi meşə yanğınları ilə mübarizə tədbirlərinə kömək göstərilməsi məqsədilə Türkiyəyə göndərilib. Artıq bir neçə gündür təyyarə yanğınsöndürmə əməliyyatını davam etdirir.

Təmənnasız yardımlar

Səmimiyyət, dürüstlük, tərəfdaşlığa sadiqlik və digər bu kimi sadalamadığımız yüksək keyfiyyətlərlə yanaşı, ehtiyacı olana kömək göstərmək, dar gündə ona dayaq durmaq dövlət olaraq Azərbaycanın dünyaya tanıtıdır, respublikamızın beynəlxalq münasibətlər sistemində nüfuz və mövqeyini şüurləndirən yüksək siyasi-mənəvi amillərdir. Azərbaycan xalqının tarix boyu daşdığı yüksək mənəvi-əxlaqi dəyərlərdən irəli gələn bu keyfiyyətlər respublikamızın xarici siyasətinin də prioritet cəhətlərindən biri kimi özünü göstərməkdədir.

Bununla bağlı çoxsaylı misallar göstərmək olar. Məsələn, hələ 2006-cı ilin yanvarında Gürcüstanda enerji böhranı yarananda Azərbaycan köməyə çatmışdır. Həmin vaxt saxtalaşmış günlərdə qonşu respublika Azərbaycanın sayəsində enerji böhranından xilas ola bildi. 2008-ci ilin məlum avqust hadisələri zamanı da ölkəmiz Gürcüstanda enerji köməyini əsirgəməmişdi. 2015-ci ilin iyununda Gürcüstanın paytaxtı Tbilisidə leysan yağışları güclü daşqına səbəb olanda da Azərbaycan köməyə gəlmişdi. Həmin vaxt SOCAR təbii fəlakət nəticəsində zərərçəkənlərə yardımlar etmişdi.

Dost və qardaş Pakistanda baş vermiş zəlzələ və daşqın kimi təbii fəlakətlərin nəticələrinin aradan qaldırılması ilə əlaqədar Azərbaycan tərəfindən bu ölkəyə maliyyə və humanitar yardımlar edilir. Heydər Əliyev Fondu qardaş ölkədə məktəb inşa edib, həmçinin humanitar və xeyriyyə xarakterli tədbirlər həyata keçirib.

Respublikamız hazırda Kahramanmaraşda humanitar fəaliyyətini davam etdirərək bu ərazidə aparılan yenidənqurma və bərpa işlərində, sosial obyektlərin inşasında yaxından iştirak edir. Hazırda dövlətimiz tərəfindən Kahramanmaraş vilayətində 32 hektar sahəni əhatə edən "Azərbaycan" adlı yaşayış məhəlləsinin inşası davam edir. Məhəllədə yaşayış binaları, ibtidai məktəb və uşaq bağçası, mədəniyyət mərkəzi olacaqdır. Binalardan 71-i yaşayış üçün nəzərdə tutulub.

Bəli, qardaş xoş gündə olduğu kimi, dar gündə də bir-birinin yanında olar. Necə ki, Azərbaycan öz nümunəsi ilə bunu təsdiq edir. Bu günlərdə amfibiya tipli təyyarəni yanğınlarla mübarizə məqsədilə Türkiyəyə göndərməklə Azərbaycan əsl qardaşlığını və səmimi dostluğunu növbəti dəfə nümayiş etdirdi.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan dost və qardaş bildiyi ölkələrə və strateji tərəfdaşlara hər zaman münasibətlərinin bu cür məzmununda irəli gələrək səmimi olub. Etdiyi köməyə görə hər hansı qarşılıq, övəz güdməyib, bundan hansısa marağ və məqsəd naminə istifadə etməyib, yardım məsələlərini ikitərəfli əlaqələrin predmetinə çevirməyib. Əsl qardaşlıq və dostluq da belə olmalıdır.

Azərbaycanın nümunəsi

Dövlətimizin meşə yanğınları ilə mübarizədə Türkiyəyə yardım etməsi isə birinci dəfə

deyil. Xatırladaq ki, hələ 2021-ci ilin yayında Türkiyədə əsasən, turizm bölgəsini əhatə edən böyükmiqyaslı güclü meşə yanğınları baş verəndə yardım üçün ölini ilk uzadan ölkə Azərbaycan olmuşdu. Həmin vaxt Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin yanğınsöndürmə qüvvələri müxtəlif qruplarla Türkiyəyə yollanmışdılar. Azərbaycanın çoxsaylı yanğınsöndürənləri, xüsusi təyinatlı xilasetmə texnikaları, amfibiya təyyarəsi yanğınlara daha güclü olduğu yerlərdə öz missiyalarını peşəkarcılıqla həyata keçirmiş, fəlakətin daha da genişlənməsinin qarşısını almışdılar. Ümumilikdə, həmin vaxt yanğınsöndürmə əməliyyatlarında Azərbaycanın 750-yə yaxın xilasedicisi, 100-ə yaxın xüsusi texnikası iştirak etmişdi.

Eləcə də ötən ilin fevralında Türkiyədə mərkəzi Kahramanmaraş olmaqla, bir neçə vilayət və şəhəri əhatə edən ard-arda dağıdıcı zəlzələ zamanı da ilk yardıma gələn Azərbaycan olmuşdu. Zəlzələ baş verəndən dərhal sonra dövlətimiz və xalqımız çağırış gözləmədən bütün yardım imkanlarını səfərbər etdi. Şiddətli 500 ton bombası gücünə bərabər hesablanan, 53 mindən çox insanın ölümü, 39 minə yaxın binanın dağıldığı, ümumilikdə 14 milyon insanın həyatına təsir edən həmin zəlzələ vaxtı ölkəmizdən Türkiyəyə çoxsaylı xilasedicilər, həkmlər, könüllülər, o cümlədən mobil səhra hospitaları, xüsusi texnikalar, qadrlar göndərildi. Dövlətimizlə yanaşı, xalqımız da Türkiyəyə yardım üçün səfərbər olundu. Türkiyəyə bir neçə təyyarə humanitar yardım göndərildi, o cümlədən Heydər Əliyev Fondu bu prosedura fəal iştirak etdi. Yardım aparılan yeri məşinlərin say-hesabı yox idi. Türkiyədə baş vermiş zəlzələdən sonra orada fəaliyyət göstərən yeganə könüllü heyət Azərbaycan könüllüləri olub. Onu da qeyd edək ki, Türkiyədəki zəlzələ bölgəsini ən son tərkdən heyət də Azərbaycandan göndərilən yardım və xilasedici briqadalar olub.

Respublikamız hazırda Kahramanmaraşda humanitar fəaliyyətini davam etdirərək bu ərazidə aparılan yenidənqurma və bərpa işlərində, sosial obyektlərin inşasında yaxından iştirak edir. Hazırda dövlətimiz tərəfindən Kahramanmaraş vilayətində 32 hektar sahəni əhatə edən "Azərbaycan" adlı yaşayış məhəlləsinin inşası davam edir. Məhəllədə yaşayış binaları, ibtidai məktəb və uşaq bağçası, mədəniyyət mərkəzi olacaqdır. Binalardan 71-i yaşayış üçün nəzərdə tutulub.

Bəli, qardaş xoş gündə olduğu kimi, dar gündə də bir-birinin yanında olar. Necə ki, Azərbaycan öz nümunəsi ilə bunu təsdiq edir. Bu günlərdə amfibiya tipli təyyarəni yanğınlarla mübarizə məqsədilə Türkiyəyə göndərməklə Azərbaycan əsl qardaşlığını və səmimi dostluğunu növbəti dəfə nümayiş etdirdi.

Ümumiyyətlə, Azərbaycan dost və qardaş bildiyi ölkələrə və strateji tərəfdaşlara hər zaman münasibətlərinin bu cür məzmununda irəli gələrək səmimi olub. Etdiyi köməyə görə hər hansı qarşılıq, övəz güdməyib, bundan hansısa marağ və məqsəd naminə istifadə etməyib, yardım məsələlərini ikitərəfli əlaqələrin predmetinə çevirməyib. Əsl qardaşlıq və dostluq da belə olmalıdır.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan-Rusiya münasibətləri möhkəm təməl üzərində qurulur

Vladimir Putinin ölkəmizə dövlət səfəri regional məsələlərin müzakirəsi baxımından da əhəmiyyətlidir

"Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri iki ölkə arasındakı münasibətlərin, regional və beynəlxalq məsələlərin müzakirəsi baxımından əhəmiyyətlidir. Bu səfər Prezident İlham Əliyev tərəfindən yürüdülmüş xarici siyasətin cəmiyyətə əks etdiyini göstərir".

Milli Məclisin deputatı Musa Qasımlı "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında bildirib ki, Azərbaycan xalqının tarixən formalaşmış ənənələrində həmişə qonşuya mehriban münasibət bəsləmək, onunla yüksək səviyyədə əməkdaşlıq etmək durub. Rusiya ilə də bizi müəyyən məsələlər yaxınlaşdırır: "İlk növbədə Rusiya bizim qonşumuzdur və bu ölkədə sabitliyin olması bizim faydamızdır. Eyni zamanda Rusiyada çoxmiqonlu Azərbaycan diasporu mövcuddur. Azərbaycan region və dünya siyasətində rolu getdikcə artır. İki ölkə arasında münasibətlərin normal və səmimi

olması heç bir dövlətin və ya dövlətlər qrupunun əleyhinə çevrilməyib. Azərbaycan dövləti yalnız öz milli maraqlarının yanında. Maraqlarının təmin olunmadığı yerdə dövlətimiz heç bir zaman addım atmaz".

Heç bir dövlətin Azərbaycanı qonşularına qarşı vasitə kimi istifadə edə bilməyəcəyini vurğulayan deputat bildirib ki, belə cəhdlər həmişə boşa çıxıb. Azərbaycan yalnız milli maraqlarına yönəlmiş, onları təmin edən xarici siyasət yürüdüür.

M.Qasımlı hesab edir ki, bu səfər Azərbaycanın mövq-

lərini daha da möhkəmləndirəcək, əməkdaşlıq daha da genişləndiriləcək, nəqliyyat, kommunikasiya, enerji və digər məsələlərdə yeni addımlar atılacaq. Təbii ki, bəzi ölkələrdə bu səfərin mahiyyətində kölgə salmaq istəyənlər qüvvələr olacaq. Amma onların hamısı bilməlidir ki, Azərbaycan bütün qonşuları ilə mehriban mün-

nasibət qurmaq üçün səy göstərir. Azərbaycan həmişə dost olan ölkələrlə münasibətlərini daha da möhkəmləndirməyə, dost olmayanları bitərəfləşdirməyə, dost çevirməyə çalışır. Azərbaycanın xarici siyasətində düşmən yaratmaq məqsədi yoxdur.

Deputat deyib ki, Azərbaycan dövlətinin xarici siyasəti yalnız sülhə xidmət edir: "Bu səfər Rusiya və Ukrayna arasında müharibənin dayandırılmasına və danışıqların başlanmasına da bir zəmin ola bilər. Prezident İlham Əliyev dünyamiqyaslı böyük dövlət və siyasət adamı olaraq birleşdirici gücdür, kin-küdurət, nifaqın aradan qaldırılmasına, sülhün yaradılmasına və əməkdaşlığın formalaşdırılmasına çalışan dünya səviyyəli liderdir".

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Yer kürəsi Tanrının insana əmanətidir

Yer kürəsi ekoloji böhran qarşısındadır. İnsan dünyanı acınacaqlı hala salmışdır. Atmosferə atılan zəhərli qazlar o qədər çoxalmışdır ki, sözün həqiqi mənasında planetimiz istidən boğulur. Dünyamızın bir tərəfində yağıntılar şəhər və kəndləri, meşə və tarlaları altına alır, o biri başında quraqlıq hökm sürür, torpaq cadar-cadar olur.

Müxtəlif millətlərə, irqlərə, dinlərə mənsub olmağımıza baxmayaraq, sayımız 8 milyarda çatmış biz insanlar Yer adlı unikal bir planetdə yaşayırıq və belə demək mümkündürsə, hamımız onun övladlarıyıq, köçüb getməyə heç bir ayrı məkanımız yoxdur. Eyni Günəşdən isinirik, eyni havadan nəfəs alırıq. Bəs buna görə böyük Yaradana şükranlıq edirikmi, "həmd olsun varlığına, böyüklüyünə" deyirikmi? Axı insan yaranmışların ən alisidir. Öz zehni, düşüncəsi, əməlləri ilə təbiətin yaratdığı özəlliklərə yeni rəng qatan odur. Yüz illər, min illər bizdən əvvəl tikilən, ucaldılan möhtəşəm saraylara, tarixi abidələrə, qalalara baxanda heyrlənməyə bilmirsen. Onların işə hamısını yaradan insandır. Elmin inkişafı ilə qazanan nailiyyətlər, edilən

kəşflər də insan zəkasının məhsuludur.

Amma nə edəsən ki, bu nailiyyətlər və kəşflər bəzən bəşəriyyətə, daha doğrusu, özümüzlə qarşı çevrilir. Atom enerjisi bombaya çevirib dünyaya meydan oxuyan insan deyilmi?! Bəli, dünyamızın problemləri çoxdur və onlardan biri, daha doğrusu, birincisi iqlim anomaliyalarıdır. Bu problemlə COP, yəni BMT-nin İqlim Dəyişmələri Konfransı məşğul olur. İlk belə konfrans 1995-ci ildə Berlində keçirilmişdir. Ötən il Dubayda təşkil olunan COP28-də qeyri-rəsmi məlumatlara görə, 70-80 min qonaq iştirak etmişdir. Azərbaycanda keçiriləcək COP29-da isə 199 ölkədən nümayəndələrin iştirak edəcəyi gözlənilir.

Beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etməkdə yaxşı təcrübəsi və dünyanın tələpəli

məsələlərinin həllində töhfələri olan ölkəmizə belə bir tədbirin etibar olunması təbii-dir. Bu, Azərbaycanın haqqıdır. 2024-cü il ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan olunmuş, Qarabağ "yaşıl zona" elan edilmişdir. 1990-cı illə müqayisədə 2030-cu ilə qədər istilikxana

qazlarının miqdarı Azərbaycanda 35 faiz azalacaq və işğaldan azad olunmuş ərazilər 2050-ci ilədək "Netto sıfır enerji" zonasına çeviriləcək.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanda ekologiyaya həmişə diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Hələ Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən bu sahədə

böyük işlər görülmüşdür. Milli parklar yaradılmış, flora və faunanın qorunması üçün ardıcıl olaraq tədbirlər həyata keçirilmişdir. Həmin işlər bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Biz bunu gündəlik həyatımızda görürük. Təkcə paytaxtımızı götürək. Qara Şə-

hərin Ağ Şəhərə çevrilməsi, demək olar, hər ay şəhərdə yeni parkın salınması şahidi olduğumuz ekoloji tədbirlərin qısa siyahısıdır.

COP29-da bəşəriyyəti rahatsız edən ekoloji problemləri dövlət və hökumət başçıları, ekologlar, fikir sahibləri, alimlər, siyasətçilər müzakirə edəcək və inanırıq ki, çözümlər də. Çünki sonsuz kainatda Yeri Allah-taala tək, tay-bərabəri olmayan kimi yaradıb və onu insana etibar edib. Amma insan bu etibarın fəlsəfini dərk etmir, sözün birbaşa mənasında odaya oynayıb. Ən böyük fəlakət olan müharibələri nəzərdə tuturuq. Bir anın içində təbiəti külə çevirən, qocaya, cavana, qadına, uşağa fərq qoymadan insanları məhv edən müharibəni... Deyirlər, 6 hidrogen bombası Yer kürəsini orbitindən çıxarmağa bəs edir. Dünyada isə belə bombanın sayı yüzlərlədir. Kim zamanət verə bilər ki, bir gün ondan istifadə olunmayacaq. Allah bizə əmanət olan Yer kürəsini o gündən qorusun!

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

Daşkəsəndə "Yaşıl dünyamızda yaradıcı düşüncə" adlı yay düşərgəsi təşkil edilmişdir

Gəncə-Daşkəsən Regional Gənclər və İdman İdarəsinin təşkilatçılığı və Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin dəstəyi ilə Xoşbuluq kəndində yerləşən Gənclərin Təlim və İstirahət Mərkəzində "Yaşıl dünyamızda yaradıcı düşüncə" adlı yay düşərgəsi təşkil edilmişdir.

Düşərgədə keçirilən tədbirlərə Gəncə-Daşkəsən iqtisadi rayonunun tərkibinə daxil olan Daşkəsən, Goranboy, Göygöl, Samux rayonlarından, eləcə də Gəncə və Naftalan şəhərlərindən ümumilikdə 50 nəfər yaradıcı gənc qatılmışdır.

Ulu Öndər Heydər Əliyev irsinin gənclər arasında təbliği, yaradıcı və istedadlı gənclərin üzə çıxarılması, onların bilik və bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi, asudə vaxtlarının səmərəli təşkili, həmçinin ekoloji maarifləndirmə və ətraf mühitin qorunması sahəsində könüllülük fəaliyyətinin genişləndirilməsi, həmçinin COP29-un iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə tədbirlərinə töhfə vermək üçün irəliləyən təşəbbüslərə qoşulmaq məqsədilə keçirilən yay düşərgəsi 3 gün davam etmişdir.

Düşərgənin keçirildiyi müddətdə gənc rəssamlar təbiəti qorumağı təbliğ edən müxtəlif rəsm əsərləri çəkmiş, təmizlik aksiyası keçirmiş, tullantılardan "yaşıl dünya"ya aid güşə yaratmışlar. Bundan başqa, gənclər musiqi, rəqs və müxtəlif tamaşalar nümayiş etdirmişlər. Düşərgənin keçirildiyi müddətdə gənclər tarixi abidələrə də ekskursiyalar etmiş, intellektual oyunlar keçirmişlər.

Düşərgənin sonuncu günü bağlanış mərasimi keçirilmişdir. Bağlanışda çıxış edənlər diqqətə çatdırırlar ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi irsinin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev gənclərə böyük inam bəsləyir, onlara hər zaman qayğı göstərir. Gənclərin müxtəlif layihələrdə iştirakı, təcrübə mübadiləsi, mədəni inkişafı, dünyagörüşlərinin artırılması, onlara idarəetmə bacarıqlarının aşılanması kimi vacib meyarlar bu gün dövlət başçısının ən çox diqqət yetirdiyi məsələlərdəndir.

Sonra tədbir konsert proqramı ilə davam etmişdir. Gənclər ətraf mühitin qorunması ilə bağlı səhnəciklər nümayiş etdirmiş, mahnılar oxumuş, rəqs etmişlər.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

COP29-dan dünya liderliyinə gedən yol

"Bu ilin noyabrında Bakıda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çarçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının (COP) 29-cu sessiyası keçiriləcək. Azərbaycan Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) sədrlik edəcək. Dünyanın ən böyük və mətəbər tədbirlərindən biri olan COP29-a ölkəmizin evsahibliyi etməsi Prezident İlham Əliyevin növbəti parlaq qələbəsidir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sətirlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Yusif Ağayevin məqaləsində yer alıb.

Azərbaycan beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etmək sahəsində zəngin təcrübəyə malikdir. Bu isə öz növbəsində dövlətin həyata keçirdiyi uğurlu inkişaf strategiyasının məntiqi nəticəsidir. Heç şübhəsiz ki, ölkədə qazanan bu və digər uğurların əsasında Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş və Prezident İlham Əliyevin müdrikliklə təkmilləşdirdiyi və yeni səviyyəyə yüksəltiyi uğurlu inkişaf strategiyası dayanır.

Dövlətimizin başçısı yüksək intellekti, mükəmməl diplomatik qabiliyyəti, effektiv və məqsədyönlü fəaliyyəti sayəsində Azərbaycanı qlobal miqyasda ön sıralara çıxarıb, ölkəmiz beynəlxalq təşkilatlar və dünya liderləri tərəfindən etibarlı tərəfdaş kimi qəbul olunub. Bütün bunlar Prezident İlham Əliyevin yorulmaz fəaliyyətinin uğurlu nəticəsidir. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi yeni idarəetmə texnologiyaları sayəsində "sözümüz imzamız qədər keçərlidir" fikri ölkəmizin real siyasəti və onun nəticələrini təsdiqləyən prinsipi çevrilib.

Azərbaycan Respublikasının Qoşulmama Hərəkatına sədrliyindən sonra ən böyük uğurlarından biri möhz İqlim Sammiti - COP29-a ev-

sahibliyi etməsidir. Dövlətimizin uğurlu iqtisadi siyasəti ölkədə islahatların reallaşdırılmasına və hərtərəfli inkişafın təmin olunmasına da yol açıb. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasi kursun prioriteti Azərbaycan Respublikasının dünya dövlətləri arasında rəqabətə davamlı, effektiv və stabil inkişaf sahəsində layiqli yer tutması, kəmiyyət deyil, keyfiyyətə əsaslanan iqtisadi yüksəlişə nail olması və vətəndaşlar üçün yüksək rifahlı həyat standartlarının təmin edilməsidir. Bu hədəfə çatmaq üçün ardıcıl tədbirlər görülüb və ilk növbədə cəmiyyətin başlıca ideyası - intellektə əsaslanan millətin forma-

laşdırılması ideyasının gerçəkləşdirilmə mexanizmləri işə salınıb.

Qeyd etmək lazımdır ki, əhəmiyyətli neft və qaz ehtiyatlarına malik Azərbaycanın milli prioritetləri arasında təmiz ətraf mühitə nail olmaq və "yaşıl inkişaf"ı təşviq etmək öhdəliyi də var. Bu öhdəlik iqlim sahəsində fəaliyyəti və davamlı inkişaf naminə qlobal imperativlərə uyğunlaşmaq istiqamətində şüurlu səyləri əks etdirir. COP29-un əhəmiyyəti isə texnoloji mübadilə və innovasiyaları əhatə edən siyasətin uyğunlaşdırılması prizmasından kənara çıxır. Bu qlobal forumda ölkəmizə Azərbaycanın təkcə ekoloji problemləri həll etmək deyil, həm də özünü müasir innovasiyalara və rəqabətqabiliyyətli insan potensialının inkişafına töhfə verən ölkə kimi göstərmək imkanı verir. COP29-un Bakıda keçirilməsi ölkəmizin bu statusunun qlobal miqyasda tanınmasının, siyasi və iqtisadi nüfuzunun, alternativ enerji istehsalı sahə-

sində zəngin potensiala malik olmasının göstəricisidir.

Onu da demək lazımdır ki, ölkədə inkişafa yönəlik mühitin yaradılmasında həmçinin zamanında formalaşdırılmış vitse-prezidentlik institutunun, dövlət-özəl-vətəndaş cəmiyyəti tərəfdaşlığının örnək nümunəsini ortaya qoyan Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın xüsusi rolu var. Bu uğurlu fəaliyyət Prezident İlham Əliyevin nəzəri baxımından işlənilmiş və praktikada uğurla sınaqdan keçmiş dövlət idarəçiliyində və dövlət qulluğunun təşkilində yüksək səmərəyə malik olan yeni sinergetik texnologiyaların bir istiqamətidir. Əminliklə qeyd edilə bilər ki, Prezident İlham Əliyevin strateji inkişaf kursu Azərbaycan dövlətini daha qüdrətli, Azərbaycan xalqını daha güclü, Azərbaycan bayrağını daha uca etməyə hədəflənib və hər birimiz bu uca, ali hədəfə naminə öz töhfəmizi verməliyik.

Paytaxtın parkları genişləndirilir

◆ Bakı COP29-a hazırlaşır

Fotolar İlham Babayevindir

Şəhərlərə "yaşıl enerji" niyə lazımdır?

Şəhər iqtisadiyyatına yeni texnologiyaların daxil olmasında "yaşıl enerji"yə keçid əsas rol oynayacaq. "Trend" xəbər verir ki, dünyada şəhərlər quru ərazinin çox az hissəsini tutur. Buna baxmayaraq, dünya əhəlisinin əksəriyyətini, iqtisadi aktivliyi və enerji istehlakını ehtiva edir.

"Yaşıl enerji" sakinlər üçün ölverişli mühit yaratmağa kömək edir. Şəhər idarəetməsi və enerji təchizatında qabaqcıl texnologiyaların birləşməsi:

- iqtisadi artımı təşviq edəcək, çünki "yaşıl enerji" önəməli enerji ilə rəqabətə tab gətirə bilər, yeni iş yerləri yaradır və innovasiyaları təşviq edir;
- davamlı, ekoloji cəhətdən məsuliyyətli iqtisadiyyatı dəstəkləyəcək;
- insanlar üçün daha sağlam mühit yaratmaqla, onların həyat keyfiyyətini yaxşılaşdıracaq.

Bu üç istiqamət şəhərlərin qarşısında duran əsas məqsədləri təşkil edir. Onları qarşılamaq üçün enerji öz növbəsində etibarlı, sərfəli və ekoloji cəhətdən təmiz olmalıdır.

Bütün bu ehtiyacları ödəyən iki enerji mənbəyi külək və günəş enerjisidir. Bakı şəhəri də bu mənbələrdən öz payını alıb. Artıq dünyanın bir neçə böyük şəhərində "yaşıl enerji"dən istifadə olunur. Bu şəhərlərin sayı getdikcə artmaqdadır.

Bəzi şəhərlər artıq tamamilə bərpaolunan mənbələrdən enerji istifadəsinə keçiblər.

Şəhər iqtisadiyyatında binalar və nəqliyyat ən çox enerji istehlak edir. Müvafiq olaraq, bərpaolunan mənbələrə keçid evləri mini elektrik stansiyalarına çevirir. Onlar təkcə elektrik enerjisini qəbul etmir, həm də vahid enerji şəbəkəsini təmin edə bilərlər və küçələrdə daha çox elektrik avtomobilləri şütiyür.

REGIONLAR

Hacıqabul sənaye zonasının yeni statusu geniş imkanlar vəd edir

2017-ci ildə Hacıqabul Sənaye Məhəlləsi yaradılma məqsəd o idi ki, sənayedə mikro, kiçik və orta sahibkarların fəaliyyəti dəstəklənsin, qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafı təmin edilsin və əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğu artırılsın. Ötən 7 ildə bu sahələrlə bağlı xeyli işlər görüldü.

Fəaliyyətə başladığı gündən Hacıqabul Sənaye Məhəlləsinə (HSM) sahibkarlar tərəfindən böyük maraq göstərildi. Nəticədə HSM ölkənin ikinci sənaye məhəlləsi olmağa yarıldı və yaradılması nəzərdə tutulan iş yerlərinin sayına, istehsal olunmuş məhsulların və planlaşdırılan investisiyaların həcminə görə birinci, faktiki investisiyaların həcminə görə isə ikinci sənaye məhəlləsinə çevrildi, qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına geniş dəstək verdi. Sahibkarlığın dəstəklənməsi sayəsində müasir texnologiyalar hesabına məhəllədə rəqəbatqabiliyyəti məhsullar istehsal edən sənaye müəssisələri yaradıldı ki, bu da eyni zamanda əhalinin məşğulluğunun artırılması ilə müşayiət olundu.

Bütün bunlar məhəllənin qısa müddət sonra sənaye parkına çevrilməsinə imkan verdi və iyun ayında Prezident İlham Əliyevin fərmanı ilə Hacıqabul Sənaye Məhəlləsinin əsasında Hacıqabul Sənaye Parkı yaradıldı. Sənaye məhəlləsinin sənaye parkına çevrilməsi sözsüz ki, layihənin uğurundan xəbər verir.

Məlumdur ki, sənaye parkları iri sahibkarlıq subyektləri, sənaye məhəllələri isə kiçik və orta sahibkarlıq üçün nəzərdə tutulub. Sənaye parklarında rezidentlər üçün bir çox vergi

və güzəşt olduğu halda, sənaye məhəllələrində infrastruktur təmin edilmiş sahibkar nəzərdə tutulmuş güzəştlərdən ancaq İqtisadiyyat Nazirliyindən investisiya təşviqi sənədi əldə etməklə yararlanırlar. Bu sənədi əldə etməklə sahibkarlar texnika və texnoloji avadanlıqların, qurğuların idxalı zamanı əlavə dəyər vergisi və gömrük rüsumlarından, omlak və torpaq vergilərindən 7 il müddətinə azad olunurlar.

Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, Azərbaycan böyük imkanlara malik sənaye obyektləri istehsal potensialından səmərəli istifadə etməklə istər daxili, istərsə də xarici bazarlarda rəqəbatqabiliyyəti, beynəlxalq standartlara uyğun məhsul istehsal edir. Həmin irəliləyiş iqtisadi sahədə islahatların davam etdirilməsi və digər tədbirlərin həyata keçirilməsi nəticəsində qazanılıb. Bu səbəbdən Azərbaycan dünyada həm də sənayenin inkişaf tempi baxımından seçilən ölkələrdən biri kimi qəbul olunur. Elə buradaca ilin 7 ayı üzrə rəsmi göstəricilərə nəzər yetirək: Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2024-cü ilin yanvar-iyul aylarında 37,3 milyard manatlıq sənaye məhsulları istehsal edilmişdir. Onun 65 faizi mədənçixarma, 29,3 faizi emal, 4,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,9 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarının payına düşüb.

Yeni status Hacıqabul Sənaye Parkına daha böyük işlər görməyə imkan verəcək. Hazırda parkda 14 sahibkarlıq subyekti qeydiyyatdan keçib, onlardan 9-u artıq fəaliyyətə başlayıb. İndiki layihələrə qoyulan investisiyaların ümumi həcmi 44,2 milyon manat təşkil edir. Ümumilikdə sənaye parkının bütün rezidentləri tərəfindən yatırılacaq investisiyaların həcmi 163 milyon manatdan çox olacağı gözlənilir. Bura 400-ə yaxın daimi iş yerinin yaradılmasını da əlavə etsək, mənzərə aydın olur. Sənaye zonasının bu yeni statusu ilk növbədə müasir innovativ və yüksək istehsal texnologiyalarından istifadə

edən müəssisələrin yaradılması imkanlarını genişləndirəcək. Yeni iş yerlərinin yaradılmasına, daxili bazarın yerli istehsalat təminatına və qeyri-neft məhsulları ixracının artırılmasına xidmət edəcək.

Hacıqabul Sənaye Parkında artıq irimiqəyş layihələrin həyata keçirilməsinə start verilib. Bu günlər İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyi (İZİA) ilə Azərbaycanda alternativ enerji stansiyalarının qurulması ilə ixtisaslaşan "AGAS Group" MMC arasında əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Sənədə əsasən, ölkəmizdə keçiriləcək COP29-a və "yaşıl enerji" islahatlarına dair öhdəliklərin dəstəklənməsi məqsədi ilə İZİA-nın idarəçiliyində olan Hacıqabul Sənaye Parkında yerləşən obyektlərin alternativ enerji ilə təmin edilməsi nəzərdə tutulur. Memorandum çərçivəsində "AGAS Group" MMC tərəfindən Hacıqabul Sənaye Parkında 2,5 MVt-lik Günəş-Elektrik Stansiyasının (GES) qurulmasının texniki-iqtisadi əsaslandırılması hazırlanacaq. Növbəti mərhələdə GES-in qurulması və sənaye parkının "yaşıl enerji" ilə təmin olunması planlaşdırılır.

Sənaye Parkının istehsal gücünün ilbəil artacağını nəzərə alaraq deyə bilərik ki, bu zona innovativ texnologiyaların tətbiqi üçün mühüm platformadır. Parkda sənaye istehsalının genişləndirilməsi regionun, bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatının inkişafına töhfə verəcək, eləcə də iri sənaye layihələrinin gerçəkləşdirilməsi üçün əlverişli şərait yaradacaq.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"

Şəki və Oğuzda mövsümün ilk toxum sərgi-satış yarmarkası keçirilib

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar İnnovasiya Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Şəki və Oğuz rayonlarında mövsümün ilk toxum sərgi-satış yarmarkası və Aqrar Biznes Festivalı keçirilib.

Toxum sərgi-satış yarmarkasında payızlıq dənli bitkilərin ölkə üçün yüksək reproduksiya, sertifikatlı toxumlar nümayiş olunub. Sərgidə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin qurumları və digər dövlət müəssisələri, yerli toxum istehsalçıları, iri toxum istehsalatı və satışı ilə məşğul olan şirkətlər, həmçinin kənd təsərrüfatının digər sahələrində ixtisaslaşmış yerli şirkətlər iştirak ediblər.

Şəki şəhəri "ASAN xidmət" mərkəzi və Oğuz rayonu Olimpiya İdman Kompleksinin ərazisində keçirilən yarmarkalarda Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonundan olan fermerlər qatılıblar.

Tədbirdə COP29 tədbirinin prioritetlərinə uyğun olaraq alternativ enerji qurğuları, ekoloji məhsullar, iqlim dəyişikliyinə davamlı yerli meyvə-tərəvəz toxumları və məhsulları da sərgilənib.

Hər iki rayonda təşkil olunan sərgi və festivallarda fermerlər üçün kredit yarmarkaları da təşkil olunub. Yarmarkalarda 10-a yaxın bank və bank olmayan kredit təşkilatı öz məhsullarını sərgiləyib, fermerlərə güzəştli kreditlərlə bağlı məlumatlar veriblər.

"Sığorta Festivalı" ilk dəfə Naxçıvana gələcək

Avqustun 24-də Mərkəzi Bank, Azərbaycan Sığortacılar Assosiasiyası və İcbari Sığorta Bürosunun birgə əməkdaşlığı çərçivəsində Naxçıvanda ilk dəfə "Sığorta Festivalı" keçiriləcək.

AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosu xəbər verir ki, tədbir ölkədə fəaliyyət göstərən sığorta şirkətlərinin iştirakı ilə təşkil olunacaq. Festival çərçivəsində sığorta məarifləndirməsi prosesi əyləncəli şoular, musiqili proqramlar və hədiyyəli yarışmaların müşayiəti ilə aparılacaq.

Layihənin məqsədi geniş əhali qruplarının və biznes nümayəndələrinin sığorta sahəsində bilik və təsəvvürlərinin artırılması və onların sığorta xidmətlərinə cəlb olunmasının təşviq edilməsindən ibarətdir.

Şuşada daha bir beynəlxalq elmi konfrans keçiriləcək

Şuşada BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) həsr olunmuş "Qarabağ ekosistemlərinə antropogen faktorların və iqlim dəyişikliyə təsiri" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçiriləcək.

"Report" xəbər verir ki, konfrans sentyabrın 30-da Elm və Təhsil Nazirliyinin Dendrologiya İnstitutunun təşkilatçılığı ilə baş tutacaq. Konfransın keçirilməsində əsas məqsəd iqlim dəyişmələri, onların ətraf mühitə təsiri məsələlərini biologiya sahəsində çalışan alim və mütəxəssislərlə müzakirə etmək, çıxış yollarını axtarıb tapmaq üçün fikir mübadiləsi aparmaq, beynəlxalq təcrübəni bölüşməkdir.

Qaxın dağ çayları ram olunur

Qax rayonunun yaşayış məntəqələrini və əkin sahələrini baş verə biləcək sel təhlükəsindən qorumaq məqsədi ilə Suvarma Sistemləri İdarəsi tərəfindən rayon ərazisindən axan dağ çaylarında sahibbərkitmə işləri davam etdirilir.

İdarənin baş mühəndisi Turan Şahidov AZƏRTAC-a bildirib ki, müəssisənin 2024-cü il üçün iş planına əsasən, ötən müddətdə İbaxlı, Qaratala və Uzunatala kəndlərinin, həmçinin həmin ərazidəki meşə zolağının mühafizəsi üçün Kürmük çayının sol sahilində 48 metr uzunluğunda, 672 kubmetr həcmdə daş-beton bənddə əsaslı təmir işləri aparılıb. Bundan əlavə, ilin əvvəlində mövcud bəndlərdə 385 kubmetr həcmdə cari təmir işləri görüldü, 252 kubmetr həcmdə qabion bənd quraşdırılıb.

Baş mühəndisin sözlərinə görə, torpaqların su təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə ra-

yon Suvarma Sistemləri İdarəsi tərəfindən cari ilin ötən dövrü ərzində suvarma kanallarında 100,8 min kubmetr həcmdə lildən təmizləmə işləri həyata keçirilib. Eyni zamanda çay yataqlarında 227,5 min kubmetr həcmdə məcratəmizləmə işləri görüldü. Torpaq kanalların beton üzlüyə alınması istiqamətində də işlər davam etdirilib. Müddət ərzində 6 artezian quyusu cari təmir olunub.

Tovuz torpağında yetişməyən məhsul yoxdur

Zəhmətə qatılan kənd adamının təknəsi boş qalmır

Azərbaycan iqtisadiyyatında, o cümlədən aqrar sahədə dinamik inkişaf davam edir. Həmin hesabla taxılın istehsalı, onları ətraf mühitə təsiri məsələlərini biologiya sahəsində çalışan alim və mütəxəssislərlə müzakirə etmək, çıxış yollarını axtarıb tapmaq üçün fikir mübadiləsi aparmaq, beynəlxalq təcrübəni bölüşməkdir.

Bu baxımdan Tovuz rayonu da istisna deyil. Xüsusilə son illər rayonda kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı sahəsində sanballı nailiyyətlər qazanılır. Göttürək əsas strateji kənd təsərrüfatı sahəsi olan taxılçılıq. Tovuzlular hər il bu sahədə yüksək göstəricilər qazanırlar. Bu il də rayon taxıl istehsalında fərqlənib. Belə ki, 14 min 137 hektar sahənin hər hektarından 33,3 sentner məhsul götürülüb. Tovuzda taxıl istehsalı ilə məşğul olan qabaqcıl təsərrüfatlar çoxdur. "Aqro Dairy" MMC bu il zəmilərdən 26883,2 ton buğda, 3235 ton arpa biçib. "Tovuz Aqrokompleks" də yüksək göstəriciyə nail olub - 260 hektar sahənin hər hektarından 46 sentner olmaqla ümumilikdə 1196 ton məhsul götürüb.

Onu da qeyd edək ki, hər il rayonda istehsal edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının bir hissəsi xaricə ixrac olunur. Belə məhsullardan biri yerləküdür. Rayonda on çox yerlək Hulanlar kəndində ökilir. Kür çayının sahilində yerləşən kənddə yaşayan demək olar bütün sakinlər əsasən yerləkünü ilə məşğul olurlar və hər il bu məhsuldan yaxşı gəlir əldə edirlər. Təsərrüfat sahibləri yetişdirdikləri məhsulun bir hissəsini yerli bazarlarda satır, bir hissəsini isə xarici bazarlara - əsasən Rusiya və Belarusa ixrac edirlər. Ümumiyyətlə, kənddə 428 təsərrüfat var ki, onun da 400-ü yerlək yetişdirməklə məşğul olur. Artıq bu sahədə zəngin təcrübə qazanmış onlarca kənd sakini var. Onlardan Abuzər Məcidov və Məhəmməd Abdullayev xüsusilə fərqlənirlər. Bu təsərrüfat sahibləri keçən il olduğu kimi, bu il də sahələrdən bol məhsul toplayıblar.

Rayonda baramaçılığın inkişafına da diqqətə yanaşırlar. Dövlətin ayırdığı

subsidiyalar, eləcə də kəndlülərə yaradılan şərait Tovuzda bu sahəyə marağı xeyli artırıb. Qısa vaxt ərzində çəkdikləri əziyyətin bəhrəsini görən rayon sakinləri artıq 7 ildir ki, bu gəlirli sahə ilə məşğul olurlar. "Azərbaycan Respublikasında baramaçılığın və ipəkçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın icrası sahəsində uğurlu addımlar atan tovuzlular demək olar ki, hər il bu sahədə yüksək göstəricilərə nail olurlar. Bu gün rayonda elə bir kənd yoxdur ki, orada barama saxlamağa marağ göstərilməsin. Cari ildə də kəndlülər barama ipəkçirundən bəslənməsinə yüksək səviyyədə həyata keçirərək yüksək məhsuldarlığa nail olublar. Belə ki, 55 kəndçü 150 qutu barama qurdu götürürək 7 ton yaxın barama təhvil verib.

Tovuzda üzümçülüğün zəngin və qədim ənənəsi var. Son illər rayonda üzüm plantasiyalarının sahəsi xeyli genişlənməmişdir. Bu gün rayon üzrə 822,4 hektardan çox üzüm bağı var ki, onun da 3 hektarı keçən il salınmışdır. Üzüm bağlarının 680,4 hektarı süfrə,

142 hektarı texniki sortlardır. Hazırda dağlarda məhsul yığımının qızğın çağıdır. Bağbanlar məhsulu vaxtında və itkisiz toplamaq üçün bütün qüvvələrini səfərbər etmişlər. Hələlik 7 hektar bağdan 105 ton üzüm yığılmışdır. Hər hektardan orta hesabla 15 ton məhsul götürülmüşdür ki, bu da keçənillik göstəricidən çoxdur.

Son illər Tovuzda tütünçülük də inkişaf edir. 4 ildir ki, rayonda bu işlə "Tovuz Aqro Sənaye" MMC məşğul olur. Şirkətdə çalışan 250 nəfərdən artıq rayon sakini dolanışığını bu sahədə əldə edir. İstehsal olunmuş tütünün qurudulmasında da heç bir problem yaşanmır - MMC-nin nəzdində müasir tütünqurutma məntəqəsi yaradılmışdır. Məntəqədə 20 nəfərdən artıq işçi qüvvəsi çalışır. Hazırda plantasiyalarda yığım davm edir. İlk göstəricilər ürəkəncəndir, sahələrdə bol məhsul var. Mütəxəssislərin dediyinə görə, nəzərdə tutulan proqnoz yerinə yetiriləcək.

Kartof istehsalında da Tovuz öndə gedir. Demək olar ki, hər il kartof is-

tehsal artır. Bu il 673 hektarda kartof ölkə təsərrüfatı sahibləri indiyədək 520 hektar sahənin məhsulunu yığmışlar. İndiyədək sahələrdən 16 ton kartof götürülmüşdür ki, bu da yüksək göstərici sayılır. Yığım işi davam edir.

Tovuz heyvandarlığının inkişafı üçün əlverişli region sayılır. Bu imkanlardan istifadə edən rayon sakinləri hər il mal-qaranın baş sayını artırır. Hazırda rayonda 137,3 min baş davar, 25,6 min baş qaramal var. Həmin qaramalın 42,6 faizini ana inəklər təşkil edir ki, bunun da sayəsində əhalinin ot və süd məhsullarına olan tələbatı ödənilir. Rayonun Bozalqanlı kəndində fəaliyyət göstərən süd emalı müəssisəsi istehsal olunan məhsulun qəbulunda mühüm rol oynayır. Burada 20-dən artıq işçi çalışır ki, onların qüvvəsi ilə qatıq, yağ və pendir istehsal edilir. Müəssisənin istehsal etdiyi məhsullara tələbat çox olduğundan alıcı problemi yoxdur.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

33 ölkədə 280 humanitar işçi öldürülüb

BMT-nin məlumatında bildirilir ki, 2024-cü il bu baxımdan daha ağır il ola bilər

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) məlumatına görə, 2023-cü ilin bütün dünyada humanitar yardım işçiləri üçün ən ölümcül il olduğu müəyyənənib. Ancaq 2024-cü il bu baxımdan daha da pis il ola bilər.

Avqustun 19-da Cenevrədə BMT-nin Humanitar Məsələlər üzrə Koordinasiya Ofisinin verdiyi məlumata görə, ötən il 33 ölkədə 280 humanitar işçi öldürülüb. Bu ölkələrin arasında çoxu Qəzza zolağında həlak olub.

2023-cü və 2024-cü illərdə öldürülən humanitar yardım əməkdaşlarının sayının xüsusilə yüksək olduğu digər bölgələr Sudan və Cənubi Sudandır. İlk onluğa həmçinin İsrail və Suriya - hər ölkədə yeddi ölüm, Efiopiya və Ukrayna - hər birində altı ölüm, Somali - beş ölüm, Myanma və Konqo Demokratik Respublikası (hər birində dörd ölüm) daxildir.

BMT-nin Humanitar Məsələlərin Əlaqələndirilməsi İdarəsinin direktoru vəzifəsini icra edən Coys Msuyannın bildirdiyinə görə, 2024-cü il avqustun 7-nə kimi həlak olmuş humanitar yardım işçilərinin sayı dünya üzrə 172 nəfərə çatıb.

Beynəlxalq təşkilat bəyan edib ki, humanitar işçilərə qarşı zorakılığın adı hala çevrilməsi və məsuliyyətin olmaması qəbul ediləməzdir. Bu, məsuliyyətsizlikdir və humanitar əməliyyatlar üçün son dərəcə zərərli bir faktordur.

Ümumdünya təşkilatı bildirir ki, belə bir statistikanın başlanğıcından bəri heç vaxt bir il ərzində öldürülən humanitar işçilərin sayı bu qədər yüksək olmayıb.

Silahlı münaqişələrin gedişatını tənzimləyən və onların nəticələrini məhdudlaşdıran ümumi qəbul edilmiş beynəlxalq qanunlara baxmayaraq, bu qanunların pozulması halları dayanmır, etirazsız və nəzarətsiz qalır. Mülki şəxslər, o cümlədən humanitar yardım işçiləri bunun üçün dəhşətli bədalə ödəməyə məcbur qalmaqda davam edir.

Yaranmış acınacaqlı vəziyyətlə bağlı ümumdünya təşkilatı bir daha çağırış edir: "Humanitar yardım işçilərinə və humanitar obyektlərə hücumlar dayandırılmalıdır!"

Bu arada Almaniyannın xarici işlər naziri Annalena Berбок müxtəlif ölkələrdə humanitar təşkilatların nümayəndələrinə qarşı davam edən zorakılığı kəskin şəkildə pisləyib. O xatırladı ki, dünyada təxminən 363 milyon qadın, kişi və uşaq humanitar yardımdan asılıdır, bu, planetimizdə məskunlaşan hər 22 nəfərdən biridir.

Nazirin avqustun 19-da yaydığı bəyannatda vurğulanır ki, həmin insanların əksəriyyəti üçün humanitar yardım işçiləri çox vaxt son ümid yeridir. Onlar böyük risk altındaykən başqalarının həyatını xilas etmək üçün ön uçqar və təhlükəli yerlərə gedirlər.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Ermənilər təlaş içərisindədir: "Moskva İrəvana qarşı qəzəblidir"

Ermənistan mətbuatı və siyasi ekspertləri Rusiya Prezidentinin Azərbaycana səfərindən ciddi narahatdırlar

Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana dövlət səfəri iki ölkə arasında münasibətlərin mehriban qonşuluq və dostluq prinsiplərinə söykənərək inkişaf etdiyini növbəti dəfə göstərdi. Ən əsası, bir daha təsdiq olundu ki, bu münasibətlər həm də strateji xarakter daşıyır və Azərbaycan Rusiyanın Cənubi Qafqazda ən mühüm siyasi-iqtisadi tərəfdaşdır.

Bütün bunlar isə müstəqil dövlətçiliyini qura bilməyən məğlub Ermənistanla hələ də böyük narahatlıqla qarşılanmaqdadır. Çünki Ermənistan aydın görür ki, Rusiya, onun dövlət başçısı Azərbaycan, Prezident İlham Əliyevə yüksək səmimiyyətlə yanaşır, İrəvana isə tamamilə fərqli münasibət bəsləyir.

Erməni politoloq Suren Surenyants deyib ki, Rusiya Prezidentinin Vladimir Putinin Azərbaycana səfərinə görə Ermənistanın bezi dairələr həyəcanlıdır. Çünki Rusiya ilə Moskva arasında antiermon sövdələşməsinin olduğunu deyəcəklər. O, İrəvanın emosiyalara qapılmaqdan prosedurlara ayıq baxmaqlı olduğunu bildirir: "Rusiya ilə Qərb arasında qlobal münaqişə şəraitində Minsk qrupu formatı artıq mövcud deyil. Bir tərəfdən Rusiya-ABŞ münasibətləri, digər tərəfdən Fransanın çəhdli bütün regionlarda, o cümlədən Cənubi Qafqazda sifir notisi verir. Üstəlik geosiyasi mərkəzlərin regionda təhlükəsizliklə bağlı tamamilə fərqli təsəvvürləri var. Təəsüflə qeyd etmək lazımdır ki, 44 günlük müharibədə ağır məğlubiyətdən sonra Ermənistan beynəlxalq münasibət-

lərdə obyektə çevrilərək subyektivliyini itirdi. Etiraf etmək nə qədər çətin olsa da, bütün geosiyasi mərkəzlər indi ilk növbədə Azərbaycanla razılığa gəlməyə üstünlük verirlər. Baş nazir Nikol Paşinyan sifir "xilaskar" axtardığı üçün Rusiyanın orbitindən çıxmağa davam etdiyi halda Azərbaycan subyektivliyini artırır".

Surenyants bildirir ki, İrəvan və Bakı arasında danışıqlar artıq ikitərəfli formata keçib. Azərbaycan da bunun belə olmasını istəyir. Yəqin V.Putin də bu reallığın fərqindədir. Amma o, Bakıda danışıqlar apararaq Qərbin regiona təsirini azaltmağa çalışır: "Bakı regional məsələlərin diplomatik səviyyədə həlli üçün Rusiya ilə münasibətlərdə səbirli olmağın əhəmiyyətini anları. Bizim hakimiyyət isə sadəcə, Putinin səfərini təqdim edəcək. Ermənistan Qərbi ölkələrə cəlb etmək üçün "Roma statutu"nu təsdiqlədi. Rusiya Prezidentinin səfər zamanı həlsə hədələdi. İndi nə oldu? Onlar bizimlə bağlı məsələni iştirakımız olmadan Bakıda müzakirə edirlər".

"4rd.am" saytı isə yazıb ki, yaranmış bu vəziyyətdə Rusiya İrəvana əvvəllərki diqqət və qayğıni göstərmir: "Prinsipcə

çoxdan aydın idi ki, Rusiya Ermənistanın müttəfiqi və dostu sayıla bilməz. Regionun geopolitik situasiyası sürətlə dəyişir. Dünyə qədər inanılmaz görünən məsələlər bu gün gəzümüzün öndündə çökmür. Dünyəni dostlar və müttəfiqlər birdən-birə yadlaşdılar. Belə bir inanılmaz və çılğın vəziyyətdə sərbəz nə olacağı bəlli deyil. Aydın olan odur ki, Moskva müharibədə məğlub olan erməni tərəfinin maraqları ilə hesablaşmadığını göstərmək qərarına gəlib".

Erməni siyasi şərhçi Razmik Aqacanyan isə bildirir ki, Vladimir Putinin Bakıya səfəri hər zaman olduğu kimi, İrəvanı daha sürətlə Moskva üçün arxa plana itələyir: "Bunun səbəbləri çox sadədir. Rəsmi İrəvan əslində Rusiyaya qarşı hansısa addım atmadığını, Qərblə gizli sövdələşmələrdə getmədiyini bəyan etsə də, real vəziyyət bunun tamam əksini göstərir. Məhz bu səbəbdən Moskva İrəvana qarşı qəzəblidir. Moskva qəzəbinə əslində müxtəlif formada ifadə etməyə başlayıb. Ermənistanın müharibədə məğlubiyəti, iqtisadi vəziyyətinin daha da ağırlaşması bunun bir təzahürüdür. Amma bu, hələ başlanğıcdır. Rusiya satdığı enerji daşıyıcılarının qiymətini qaldırsa, onda vəziyyət daha pis olacaq. Amma görünür, Nikol Paşinyan iqtidarı bütün bu reallıqları hesablamada çətinlik çəkir. Ona görə də Ermənistanı müsbət nəşə gözləmir. Azərbaycan

vəziyyətdən maksimal dərəcədə istifadə etməyə çalışır. Azərbaycan bu gün müharibədəki qələbənin verdiyi əlavə üstünlüklərlə kifayət qədər uğurlu gedişlər etməyi bacarır və Ermənistan onun ağırsını daha çox hiss edəcək".

Azərbaycanın Rusiya üçün nə dərəcədə böyük önəm kəsb etdiyini siyasi icmalçı Orlik Minosyanın "X" sosial şəbəkəsində etdiyi paylaşımında fikirlər də təsdiq edir. O, vurğulayır ki, Azərbaycanın dövlət başçısı Rusiyada yüksək hörmət və ehtiramla qarşılanır, Paşinyan isə ən yaxşı halda sadəcə hesabət üçün çağırılırdı: "Hazırda Ermənistanın Rusiya və Qərblə münasibətləri normal deyil. Əvvəllər Ermənistan Rusiyanın himayəsi altında mövcudluğunu davam etdirirdi, indi Nikol Paşinyan iqtidarının həyata keçirdiyi siyasət iki ölkə arasında münasibətlərə xeyli zərbə vurub".

Göründüyü kimi, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin Azərbaycana səfəri Bakı və Moskva arasında münasibətlərin kifayət qədər yüksək səviyyədə olduğunu bir daha əyani şəkildə nümayiş etdirdi. Burada əldə edilən razılıqlar qarşıdakı dövr ərzində Rusiya və Azərbaycan arasında münasibətlərin daha da dərinləşəcəyini göstərir. Proseslərin bu istiqamətdə inkişafından narahat olan əsas tərəflərdən biri isə məğlub Ermənistandır.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Ermənistan məxsus kvadrokopter mövqelərimiz üzərində kəşfiyyat uçuşları həyata keçirməyə cəhd göstərib

Avqustun 19-da saat 09:50 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinə məxsus kvadrokopter Gorus rayonunun Brun yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən mövqelərimizdən orduumuzun üzvü mövqeləri üzərində kəşfiyyat uçuşları həyata keçirməyə cəhd göstərib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bölmələrimizin sayıqlığı nəticəsində aşkar olunan pilot-suz uçuş aparatının fəaliyyətinə xüsusi texniki vasitələrlə müdaxilə edilib və ərazidən uzaqlaşdırılıb.

Hərbi qulluqçularımız "Altın Kıran - 2024" təlimində iştirak edirlər

Azərbaycan və Qazaxıstan respublikalarının müdafiə nazirlikləri arasında imzalanmış birgə plana əsasən, Qazaxıstan Respublikasının Almatı vilayətinin Jarkent şəhərində yerləşən "Koktal" təlim poliqonunda "Altın Kıran - 2024" ("Qızıl Qartal - 2024") birgə taktiki-xüsusi təlimi keçirilir.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, təlimdə iştirak etmək üçün Azərbaycan Ordusunun bir qrup hərbi qulluqçusu Qazaxıstanla səfər edib.

"Altın Kıran - 2024" birgə taktiki-xüsusi təlimi avqustun 24-dək davam edəcək.

İnformasiya texnologiyaları və ondan təhlükəsiz istifadə

Ziyanlı proqramlardan qorunmağın səmərəli yolu istifadəçilərin maarifləndirilməsidir

Azərbaycanın son illər sürətlə iqtisadi inkişaf və Vətən savaşında qazandığı Zəfər sayəsində regionun lider dövlətinə çevrilməsi, bütün dünyada böyük nüfuz qazanması dostlarımızı sevindirir və, düşmənləri, onların himayədarlarını qıçıldırır, yuxusunu qaçırır.

Cənubi Qafqaz nəzarətdən məhrum olan supergüclər regiona müdaxilə planlarından əl çəkmir, sülh sazişi imzalamaqdan yayınan məğlub Ermənistanın revanşist qüvvələri fəallaşdırılır. Və bu zaman ənənəvi əməllərlə yanaşı, informasiya texnologiyalarından da istifadə etməyə çalışırlar.

Bütün bunları nəzərə alan Azərbaycan dövləti tərəfindən vaxtında lazımi tədbirlər görülür, müvafiq peşəkar addımlar atılır. Əgər əvvəllər informasiya texnologiyalarına nəzərət və baxış fərqli idisə, müəyyən qurumlar vəzifələri bölüşüb iş aparırdırsa, 2023-cü ilin sentyabrından məsələlər daha daqıq, mərkəzləşmiş, yeni normativ-hüquqi aktlarla tənzimlənir. Məlum olduğu kimi, ötən il avqustun 28-də Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizliyi dair 2023-2027-ci illər üçün Strategiyası"ni təsdiq etmişdir. 8 bölmədən ibarət sənəddə global trendlər, mövcud vəziyyətin təhlili, hədəf və məqsədlər, prioritet istiqamətlər, risklərin idarəçiliyi, maliyyələşmə mexanizmləri və s. əksini tapmışdır.

İnformasiya texnologiyaları üzrə mühəndis-tədqiqatçı və ekspert Bəhruz Əliyev bildirir ki, İnformasiya Təhlükəsizliyi üzrə Koordinasiya Komissiyasının iştirakı ilə kifayət qədər sanballı sənəd hazırlanmışdır. Sənəd dövlətin, cəmiyyətin və insanların müasir İKT-dən təhlükəsiz istifadəsinin təmini üçün milli informasiya təhlükəsizliyi səviyyəsinin yüksəldilməsinə, dövlət və özəl şəbəkələrin, informasiya infrastrukturunun təhlükəsizliyi tədbirlərinin həyata keçirilməsinin təşkilinə, həmçinin fərdi məlumatların mühafizəsinə, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ilə təsbit edilmiş insan hüquq və azadlıqlarına riayət edilməsinə daha əlverişli şərait yaradılmasına xidmət edir: "Hazırda Avropa İttifaqına daxil olan 27 ölkənin, Beynəlxalq Telekomunikasiya

İttifaqına üzv 193 ölkədən isə 108-nin müəyyən dövlətləri əhatə edən informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizlik strategiyaları mövcuddur. Bizim milli strategiyamızda da xeyli aktual məsələlər - informasiya təhlükəsizliyi ilə əlaqəli sahələrlə idarəetmə sistemləri arasında əlaqə, qurumlararası koordinasiya, informasiya təhlükəsizliyi və s. müvafiq bəndlərdə əks olunub" deyən B.Əliyev onu da bildirir ki, hücum edən hər zaman on azı bir addım öndə olmağa çalışır: "Qurumlararası əlaqələr, koordinasiya və əməkdaşlıq nə qədər keyfiyyətli olsa, o qədər də güclü müdafiə sistemi və ya ekosistemi yarada bilər".

Həmsöhbətimiz vurğuladı ki, strategiya hazırlanarkən Avropa və digər inkişaf etmiş ölkələrin analoji sənədləri araşdırılmış, beynəlxalq təcrübənin ölkəmizdə necə tətbiq olunacağı nəzərə alınmışdır: "Dördüncü bölmədə hədəf göstəricilərdən bəhs edilir və bu sahədə risklər reyestrinin hazırlanmasına nəzərdə tutulur. Məsələn, informasiya təhlükəsizliyi və həqiqətlərin təhrif edilməsinə, milli dövlətlərin pozulmasına aid təhdidlərin qarşısını ala bilən müasir (o cümlədən sənəti intellektə əsaslanan) texnologiyaların işlənilməsi üçün müxtəlif filtrləmə və digər üsullardan istifadə edilərək faciələri önəmlək zəruridir", - deyərək ekspert qeyd edib.

mişdır. Odur ki, müxtəlif formada informasiya təvəvüzünə, milli dövlətlərin pozulmasına gətirib çıxaran məsələlərlə mübarizə strategiyamızın hədəflərindən biridir".

B.Əliyev "Cəmiyyətdə geniş maarifləndirmə və məlumatlandırma noticesində informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizlik mədəniyyətinin yüksəldilməsinin təmini" bəndini xüsusilə tədqiqatçıya qeyd edir: "Hər zaman vurğuladığımız maarifləndirmə işlərinin bu sənəddə yer alması sevindiricidir. Çünki informasiya təhlükəsizliyi və kibertəhlükəsizliyin hər bir vətəndaş üçün prioritet məsələ olduğunu izahına, məktəblərdən tutmuş iş yerlərinə qədər təlimlərin keçirilməsinə çox ehtiyac var".

İKT eksperti bildirdi ki, internetdən gələnlər qlobal təhdidlərdən və zərərli informasiyalardan uşaqların mühafizəsi çox vacibdir ki, bu da sənəddə ayrıca göstərilir. "Son vaxtlar belə təhlükələrin azyaşlıların psixologiyasında, davranışında, tələyində hansı fəsadlara yol açması gözündədir. Hətta intihar qədər gedib çıxan noticələr var. Uşaqların zərərli informasiyalardan qorunması üçün müxtəlif filtrləmə və digər üsullardan istifadə edilərək faciələri önəmlək zəruridir", - deyərək ekspert qeyd edib.

Qurban MƏMMƏDOV,
"Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

İqtisadiyyat Nazirliyinin kollektivi iş yoldaşları Anar Həsənlıyev anası ŞƏLALƏ HƏSƏNOVANIN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi komitənin aparatının İnformasiya və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Rafal Suleymanova qarşı NİZAMİ SULEYMANOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi komitənin aparatının əməkdaşı ORXAN SEYFƏDDİN OĞLU ƏHMƏDOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam
xidməti

"SƏBA"ASC-nin balansında olan BOREX 2102 markalı yükləyicinin TH-020378 sayılı qeydiyyat şəhadətnaməsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar
SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İctimaiyyət şöbəsi - 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompyuter mərkəzi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühəssisatlıq - 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbajjan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajjan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3991
Sifariş 1860

Qiyməti 60 qəpik